

nō ē asin⁹ nec p̄lo ⁊ sic d̄ alijs Et sub p̄dicato sic null⁹ hō ē asī
n⁹ go null⁹ hō ē p̄unell⁹ nec fauellus ⁊ sic d̄ alijs. Secundū
P̄dicta q̄rit d̄ hoc sophismate nullus hō ē oīs hō. p̄batio
for. nō ē oīs hō p̄lo nō ē oīs hō ⁊ sic d̄ alijs. v̄ sic ei⁹ p̄tradīc/
toria ē f̄la sc̄z hic aliq̄s hō ē oīs hō go p̄ria ē v̄a Cōtra ibi p̄/
dicat̄ oppoītū d̄ oppoīto qz oīs ⁊ null⁹ sūt oppoīta go locutō
ē f̄la Solutō p̄ria simpliciter ē v̄a. ⁊ ip̄robatō solueda ē p̄ iteru
ptōem qz ibi nō p̄dicat̄ oppoītū d̄ oppoīto sed remouet̄ eē om
nē hominē ab hoīe p̄ quolibet supposito ⁊ hoc est verū

S Equit̄ d̄ hoc signo nihil q̄ significat id̄ sic hoc signū null⁹
Et p̄terea h̄z i se terminū r̄cipiēte ei⁹ distributōz qz nullā rez
significat Nihil em̄ ē signū v̄lc cū negatōe res v̄o ē termi⁹
recipiēs eius distributōnem. ¶ Sc̄dm p̄dicta q̄rit d̄ hoc so/
phismate nihil videns ē aliq̄d videns. p̄batō nō h̄acrē vi/
dēs ē aliq̄d vidēs qz nō vidēs forte ē aliq̄d videns sc̄z p̄loz ⁊
nō illā rē vidēs ē aliq̄d vidēs ⁊ sic d̄ alijs go nihil vidēs ē ali
q̄d vidēs. Cōtra ibi p̄dicat̄ oppositū d̄ oppoīto qz aliq̄d vi/
dēs p̄dicat̄ d̄ eo q̄ ē nihil vidēs go sophisma ē ip̄ossibile. So
lutō q̄dā distiguūt h̄ac nihil vidēs ē aliq̄d vidēs. Eo q̄ hec
dictō nihil p̄t eē acti cā⁹ ⁊ tūc ē sens⁹ nullā rē vidēs ē aliq̄d vi
dēs. v̄l p̄t eē n̄ti cā⁹ ⁊ tūc ē sens⁹ nulla res videns ē aliq̄d vi
dēs. ⁊ sic p̄m hoc ponūt āp̄hiboloiā ex diuersitate cā⁹ ⁊ isti nō
soluūt sophisma qz v̄troqz mō p̄ria ē f̄la Alij distiguūt hanc
nihil vidēs ē aliq̄d eo q̄ negatō ex̄ns in hoc termino nihil p̄t

negare p̄ticipiū p̄rio poitū ⁊ ē sensus q̄zlibet rē nō vidēs ē ali
 qđ vidēs et sic ē diuisa vel pōt negare hoc v̄bū ē ⁊ ē sens⁹ q̄z
 libet rē vidēs nō ē aliqđ vidēs. ⁊ sic ē p̄posita qz negatō fert
 ad sitū magis debitū. S; ad huc isti nō solūnt qz vtroqz mō
 ē s̄ta Cū oppoita ponāt circa idē. vñ dō ē de p̄ria q̄ simplici
 ter sit s̄ta ⁊ p̄batō peccat fm figurā dictōis a plūb⁹ d̄termia
 tis ad vnā d̄termiatā rōe h⁹ termi vidēs qz in p̄missis d̄ter
 miatā h; sup̄pō; qz habet plēs d̄termiatas in añti et in p̄nti
 vnā solā. peccat etiā fm accñs qz aliqđ vidēs stat cū p̄mis
 sis fm se et nō fm q̄ vniunt in isto toto nihil videns. vñ hoc
 totū accidit p̄tib⁹ aliqđ vidēs assignat vtriqz inesse. Scien
 dū est aut q̄ omēs p̄missē sūt duplices qz negatō pōt d̄termi
 nare verbū vel p̄ticipiū vt dictū ē. vñ aliqui posuerūt p̄mis
 sas esse duplices p̄cō; vñ nō p̄pter quādā regulā quā da
 bāt talē. Quotiēscūqz negatō et distributō includūt in vno
 termio ad quidqđ sumit vnū et reliquū. vñ cū distributō in
 obliquo posita nō possit attingere v̄bū in p̄cedenti ōoe ita
 neqz negatō Item idē est iudiciū de his s̄ophismatibus nul
 lū caput habēs est aliquid caput hñs. a nullo homie differēs
 est ab aliquo homie dñs Nullū oculū habēs est aliquē ocu
 lū hñs Tu es quilibet vel dñs a quolibet Tu es om̄is homo
 vel differēs ab om̄i homie ⁊c.

Sequitur de signis distributivis duorum Et sunt
 vterqz neuter. Et hec dñt a p̄dictis qz p̄dicta

 Jac. de G. 13. Sec.
 f. l. d. x.

signa ut ois null^o distribuunt terminū pñez p quolibz suo sup
posito. et ista signa distribuunt solū p duob^o p dñmōstratōz offē
sis ut vterqz illoz cē vl' neut^o **C**irca pñctā qñt d' hoc sophis
mate Ab vtroqz istoꝝ enūciatū ē dñm. posito casu q' soꝝ dī
cat deū esse et p'lo dicat homiez esse aial et ambo dicāt homi
nē esse asinū Et isti duo demōstrent p' pñom demōstratiuū.
Probatio pñe a sorte enūciatū ē dñm a p'loe enūciatū ē dñm
go ab vtroqz istoꝝ enūciatū est dñm Cōtra ab vtroqz istoꝝ
enūciatū est vey sed nihil est enūciatū ab vtroqz istoꝝ nisi
hominē esse asinū dñm q' ē impossibile go sophisma ē fallum
Solutō pñe est vera et pbatō peccat p'ra fallaciā accñtis
qz hec dictō enūciatū et hec dictō verū tenent in sophisma
te p' ipō vero et p' enūciato in pñmū et nō p' ipō vero et enū
ciato in pñctari. vnde pñctulare enūciatū ab vtroqz accidit
pñmū enūciato ab vtroqz sicut supioꝝ et esse dñm assignatur
vtriqz in esse et q'a esse verū p'prie puenit cōmūe enūciato et
nō puenit pñctulari. Ideo ibi est fallacia accñtis Et appello
supius q' est mai^o siue essentielle siue accñtale. Quidā tñ dī
cunt q' pñma simpliciter est falsa Et dicūt q' enūciatū tenet
p' pñctulari enūciato ab vtroqz et simpliciter dñm p' pñctulari
vero Et sic sophisma ē falsū Et pbatō peccat fm fallaciā
figure dictōnis a pluribns suppositōnibus determinatis ad
vnā d' terminatā ratōe bui^o termi enūciatū et sil' b^o termini
dñm. sed pñor solutō est melior et subtilior Item Queritur

De hoc sophismate neutrius oculi habendo tu potes videre.
 Probato dextrum oculum non habendo tu potes videre sinistrum
 oculum non habendo tu potes videre ergo neutrius oculi habendo tu po-
 tes videre Contra neutrius oculi habendo tu potes videre ergo unus
 neutrius vel si neutrius vel quod neutrius oculum habes tu potes videre quod est
 falsum Seruanda enim termini ad hoc debent resolui per dicitur si quod si utro-
 que modo falsa est ergo prima est falsa. Solutio prima simpliciter est falsa.
 Et probato peccat secundum accensum quod posse videre peruenit secundum se partibus
 partibus sunt diuise et non peruenit eis partibus sunt coniuncte in suo toto sic
 quod non peruenit ipsi toto Totum enim est idem quod partes unite unum hoc
 patet per quendam regulam Cum ad partes sequatur totum et cum potentia
 videndi conueniat partibus et non toti si per partes inferatur de toto
 tunc ibi est fallacia accensum.

Nexto de signis distributivis partium subiectina-
 rum. postea querit utrum negatio habeat vim distri-
 buendi siue confundendi Et videtur quod sic quod dicit aristoteles in
 primo periparmentias quod iste dicitur pertradit hunc est iustus non homo
 est iustus ergo altera est utilis cum subiicitur terminus communis
 sed non nisi hec non homo est iustus ergo iste terminus hunc ibi distri-
 buit sed non est aliquis a quo distribuatur nisi negatio ergo negatio
 distribuit Contra si negatio habeat vim distribuendi seu con-
 fundendi ergo sicut hec est incongrua omnis sortita et hec non sortita
 quod est falsum quod quoduis signum distributum non possit addi termino
 parti singulari tamen negatio potest sibi addi Item ubique quod est distributio

ibi est terminus p̄nis v̄l̄r s̄p̄tus. go optet q̄ ibi sit dictō f̄ns
 qm̄ v̄l̄r sed signū v̄l̄e significat qm̄ v̄l̄e negatio v̄o nō ergo
 negatō nō habet vim distribuēdi q̄ p̄cedim⁹ dicētes q̄ ne/
 gatō nō p̄fundit sed tm̄ negat q̄ inuenit siue sit v̄l̄e siue p̄ti/
 clare Solutō aut̄ ad id q̄ subijciť q̄ hec est v̄l̄is nō hō ē iust⁹
 hoc nō ē p̄pter naturā distribuōis ex̄n̄tis in negatōe. s̄ hoc
 est q̄ negat hō in p̄ni quo r̄moto remouet q̄libz ei⁹ inferius
 Itē solet cōiter poi q̄dā distribuō aptitudis. vt om̄is hō ti/
 met ī mari. i. aptus nat⁹ ē timere ī mari Itē solet poni distri/
 butio a cōmodata vt celū tegit oia. i. cetera corpa a se. deus
 creauit om̄ia alia a se S̄ ista duo ḡna distribuōis nō sūt ita
 p̄pria sicut p̄dicta.

S Equi ē de hoc signo totus q̄ ē distribuō p̄tiū inte/
 graliū vt totus soř ē alb⁹ sens⁹ ē soř f̄m quālibet sui
 p̄te ē albus v̄nō ad istā soř tot⁹ ē alb⁹ seq̄t īmediate ista sořs
 f̄m quālibet p̄te ē alb⁹ Ad hāc sequit̄ ista quālibz ps sortis ē alba
 Probatō. in hac em̄ p̄pōe totus soř ē alb⁹ soř subijciť f̄m se
 albedini ⁊ p̄tes nō subijciunt̄ f̄m se albedini s̄ p̄t sūt ī toto si
 ue sub sořa tot⁹ go nō subijciunt̄ albedini nisi p̄ totū go p̄ pri
 us sequit̄ bec sortis f̄m quālibet sui p̄te ē albus et p̄ posteri⁹ se
 quit̄ bec quelibet ps sortis ē alba. Itē in hac tot⁹ soř ē albus
 soř subijciť albedine in rectitudine ps v̄o in obliq̄tate q̄ in eo
 q̄ ē totū p̄tes intelligunt̄ obliq̄ ⁊ nō in eo q̄ ē ps obliq̄ intelli
 git̄ totū q̄ p̄t p̄ dioz ei⁹ q̄ ē totū v̄nō totū integrale ē q̄ p̄sti /

cuius ex partibus quantitate habentibus ut domus est ex parte tecto et fun-
damto Et sortis est ex tribus partibus actualibus. ergo totum dat intellige-
re obliquas partes ergo ad hanc totus sortis est albus sequitur hec immediate sortis
scilicet quolibet sui parte est albus et ista mediate quolibet parte sortis est alba.
Ita ponitur habere esse nisi a suo toto quia non habet perfectionem nisi ab eo
ergo non subicitur alicui nisi per totum quod prior subicitur ergo ad hanc totus
sortis est albus prior sequitur ista sortis scilicet quolibet sui parte est albus et ista
per posterius quolibet parte sortis est alba **S**ecundum predicta **Q**ueritur de
hoc sophismate totus sortis est minor sorte probatur quolibet parte sortis
est minor sorte ergo totus sortis est minor sorte **C**ontra totus sortis est maior
sorte sed totus sortis est idem sortis ergo sortis est minor sorte quod est falsum **S**olu-
tio prima est vera scilicet totus sortis est minor sorte **E**t probatur peccat scilicet
accidit quod in illa totus sortis est minor sorte esse minor sorte attribuitur
partibus quibus deuenit toti autem non deuenit et ideo hec est falsa simpli-
citer sortis est maior sorte **E**t ideo si per partes inferatur esse minor sorte de ip-
so toto erit falsa accidit per quendam regulam super dictam. unde totus
sortis est res subiecta et sortis accidit ei et esse minor sorte assignatur
utriusque inesse. **P**eccat etiam improbatum scilicet quod ad simpliciter quod
Ista totus sortis est minor sorte non ponit sorte esse maiorem simpliciter sed
solum scilicet suas partes **E**t sic ponit sorte maiorem sorte non simpliciter
sed scilicet scilicet quod ideo cum inferatur ergo sortes est minor sorte peccat scilicet quod ad
simpliciter **S**ic hic sortis scilicet pedem est minor sorte ergo sortes est maior
sorte **I**tem cum in quibusdam sequatur totus sortes est albus. ergo sortis est
albus **E**t in quibusdam non **I**tem queritur in quibus sequitur et in quibus

nō dicendū est q̄ quedā accīa sūt que indr̄iter pueniūt toti ⁊
pti vt albū nigū calidū frigidū augeri minui ⁊ silia Et in ta-
libus sequit̄ totus fortes go for. ⁊ sic de alijs Alia sūt que cō-
ueniūt ptibus ⁊ nō toti vel e puerfo toti ⁊ nō ptibus vt totali-
tas particularitas maioritas puitas Et in talibus nō sequit̄ vt
tōtus fortes est minor forte go fortes ē minor forte. Et p hoc
patet solutō ad questionē

Equit̄ de signis distributis accītiū inter q̄ p̄io dō
est de signis distributis q̄lītatis Dicit̄ aut̄ signū di-
tributū q̄lītatis q̄ distribuit res se hñtes p̄ modū q̄lītatis ut
q̄lelibet Qui p̄ticularē est aliquale Sed tñ obijcit̄ om̄e accīis
multiplicat̄ ^{multiplicato} multitudo subiectō sed subiectū multiplicat̄ p̄ signū
distributū sube go et accīis Et p̄ p̄ns signa distributia accī-
ris supfluit̄ Ad hoc dicendū ē q̄ duplex est multiplicatō ter-
mi p̄ns qz quedā est multiplicatō fm nūez. Et hec multipli-
catō fit p̄ signū distributū sube vt om̄is hō albus cī Alia est
multiplicatō accidētis fm speciē Et hec multiplicatō fit p̄ si-
gnum distributū accidētis. Circa predicta Queritur

De hoc sophismate q̄libet q̄lelibet de quolibet tali scit̄ ip-
sū esse t̄le quale ipm̄ est posito casu q̄ sex homines sint in mū,
dō scz for plato cicero for sciat logicā grāmaticā et rethori-
cā Et plo ⁊ cicero sciāt se sili habere istas scias. Et sint tres
alij homines quoz vn⁹ sciat gramaticā alter logicā ⁊ alter re-
thoricā. Et isti nō sciāt se habere illas scias ⁊ de alijs tribus

sciāt Et alijs sciant de se et de alijs Et nō sint ples hoies neqz
ples q̄lirates Probato prime hoc q̄libet qualelibet d̄ quo
libet tali scit ip̄m esse tale quale ip̄m ē Et sic de sc̄do et tercio
go prima est vera Cōtra q̄libet qualelibet rē. ergo q̄libet
grāmaticū d̄ quolibet tali scit ip̄m eē tale quale ip̄m ē. q̄ ē fal
sū Solutō prima ē simpliciter v̄a. Et improbatō peccat fm
p̄ns ab inferiori ad superius cū distributōe qz qualelibet suppo
nit p̄ tribus sed grāmatic⁹ supponit p̄ eisdē et etiā p̄ illo qui
habet solā grāmaticā et ita grāmaticū ē in plus q̄z qualelibz
Nū si apponat distributō sic q̄libet qualelibet rē. go q̄libz
grāmaticū fit p̄ p̄ns vt ibi om̄is bō go om̄e aīal Et sū in ab
latiyo cū d̄ de quolibet tali ergo de quolibet grāmatico

S Equit de signis distribu. is q̄ntitatis Et sunt illa q̄
distribuūt res se h̄ntes p̄ modū q̄ntitatis vt quātul
cūqz quotuscūqz et quotienscūqz. Et fm hoc queritur.

Q Et hoc sophismate quotienscūqz fuisti p̄sius fuisti hō to
tiens. p̄bat vna vice fuisti p̄sius et illa vice fuisti hō. alia vi
ce fuisti p̄sius et fuisti hō rē. go prima est v̄a Cōtra quotiens
cūqz fuisti p̄sius toties fuisti hō sed bis fuisti p̄sius go bis fui
sti hō q̄ ē falsū qz hec dictō bis importat interruptōnem eius
cui adiungit sed actus eēndi hominē nō fuit interruptus in te
go solutō prima est falsa simpliciter Et ad improbatōz solue
da ē p̄ interruptōez qz sc̄da p̄scoplatie est falsa cū d̄ illa vi
ce fuisti hō eo q̄ vita tua nō dū fuit terminata in te vt iterum

incipiet et postea determinaretur quod tamen exigere ad hoc quod fuisset
homo bis sic cursus bis incipit et bis terminat quoniam aliquis homo bis est.

Et nota quod bis non importat interruptioem illius actus cui adiungitur
sed importat numerum et terminatorem et ad terminatorem se-
quitur interruptio. Si autem foret sic peralogismus quoniam quicumque fuisset prius
fuit homo tunc premissa esset vera. Sed ratio peccat secundum figuram
dictoris ex mutatioe prenti. Quia quicumque est in predicamento quod est
quoniam et bis dicit modum quantitatis discrete.

Sequitur de hoc nomine infinitum quod quicumque modo accipitur. uno
modo dicitur infinitum negative quod nullo modo potest transiri ut vox dicitur
infinita quo ad visum quod non est visibilis nec apta videri. Alio modo
dicitur infinitum quod habet transitum imperfectum eo quod non est terminatum nec aptum
natum terminari ut cum aliquis transit per spacium et adhuc non venit
ad fines eius. Tercio modo dicitur infinitum secundum appositionem ut numerus est
augmentabilis secundum infinitam appositionem unitatis vel alterius nu-
meri. Quarto dicitur infinitum secundum divisionem ut continuum divisibile est
in infinitum. vnde sic dicitur ab aristotele. sexto philosophorum continuum est divisibile in
se divisibilia. Quinto modo dicitur infinitum utroque modo scilicet secundum ap-
positionem et divisionem ut tempus. Cum enim tempus sit continuum est divi-
sibile in infinitum ut cum post unum tempus veniat se aliud tem-
pus sic est infinitum appositione. Et philosophus sic diffinit est cuius quan-
titate accipientibus se est aliquid extra excipiendum. vnde post unam
partem lineae accipiat alia et post illam tertia et nunquam
possit attingere finem tunc directe est linea infinita. Solet

aut ponit q̄ infinitū q̄nq; sumit p̄ termino p̄ni Et tūc hec p̄p
infinita sūt finita equiualeat huic aliqua infinita sūt finita. q̄n
q; etiā sumit p̄ signo disti; butio et tūc ista equaleat huic quo
ad distributōem q̄buslibet p̄la sunt infinita Et p̄bat sic vno
p̄la sunt finita duob; p̄la sūt finita tribus p̄la sūt finita. et sic
de alijs go q̄buslibet p̄la sunt finita Et sic d̄r facere distributō
nē interruptā vel discōtinuā hec dictō p̄la in p̄ia p̄pōe sup/
ponit p̄ duob; in sc̄a v̄o p̄ tribus et sic deinceps Et sic gra
dati et scalariter ascēdendo hec ōro cuiuslibet p̄la facit scala
rē distributōem q; p̄ alijs supponit in hoc q; dico q̄buslibet
Et p̄ alijs in hoc q; dico p̄la in diuersis p̄pōibus ascēdendo
fm nūez vt dictū ē **S**ecōm p̄dicta **Q**uerit de hoc sophis/
mate infinita sūt finita **P**robatō duo sūt finita et tria sunt fi
nita et sic i infinitū go infinita sūt finita. v̄ sic quibuslib; p̄la
sunt finita vt p̄batū ē go infinita sunt finita **C**ōtra ibi p̄dicat
oppositū de opposito go locutō ē impossibilis **S**olutō q̄das
distinguit p̄imā d̄ntes q; infinitū equoce sumit quo ad nos
et ad infinitū simpliciter. v̄nō si sumit p̄ infinito quo ad nos
p̄ia est v̄a et nō p̄dicat oppositū de opposito q; infinita aliq̄
quo ad nos vt stelle celi vel arene maris sūt simpliciter fini
ta. Si aut sumat p̄ infinito simpliciter sic. p̄ia ē falsa et p̄dic
cat oppositū de opposito. **A**lij distinguūt eo q; infinitū pōt eē
termin; p̄nis et sic p̄ia est falsa. vel pōt esse dictō sinkathe/
gāmatica importās in se distributōem vt dictū ē et sic ponūt

eā esse verā Sed neutra istarū solutōm valet. q̄si r̄moveat
vtraq; distinctio et sumat̄ infinitū simpliciter et fm q̄ ē ter
min⁹ p̄uis ad huc remanet p̄batō et improbatō sopbismatis

An̄ dicendū q̄ prima simpliciter ē falsa et p̄batō peccat
fm q̄d ad simpliciter q̄ infinitū appōe ē infinitū fm q̄d et non
simpliciter. An̄ cū accipiat p̄tes nūeri fm appōz vt duo tria
q̄rtuor et sic d̄ alijs nō accipit infinitū simpliciter sed infinitū
fm q̄d Et iō nō pōt inferri ex eis infinitū simpliciter Et cum
ex infinito fm quid concludat infinitū simpliciter peccat fm
fallaciā a dicto fm quid ad dictū simpliciter. Et sic de distri
butōe dicta sufficiūt

Sequit̄ de exponibilibus r̄.

Propositō exponibilis est p̄pō habens sen
sum obscurū expositōne indigēte p̄pter ali
q̄d sinkatbegrema in ea positū vl̄ in aliqua
dictōne inclusa vt tm̄ homo currit soz̄ incipit esse alb⁹ et sic d̄
alijs Pro quo sciendū q̄ ea que faciūt p̄positōz exponibi
lēsūt in multiplici d̄ria Nā quedā sunt signa exclusiua vt tm̄
solū Quedā importāt reduplicatōem vt inquātū fm q̄ q̄
dā definitōem vt desinit quedā priuatōem finis vt infinitū.
Quedā excessum vt p̄p̄atiui et suplati gradus. quedā distin
ctōem vt differt aliud ab. Et quedā importāt spēalem mo
dū distributōnis vt totus et sic de alijs. vñd̄ p̄pter ista signa
p̄positō dicit̄ obscura et indiget̄ expositōe quare videndū
est de ip̄is ordinē. **S**igna vero exclusiua sunt que ex sua

significatōe exclusionē importat ⁊ a quibus reddat p̄pō exclusiua vt sūt iste dictōes t̄m solū dūtaxat ⁊ siles Nec em̄ signa quāq; excludūt gr̄a alietatis ⁊ aliqñ gr̄a pluralitatis quāq; ponunt in p̄positōe sine negatōe quāq; cū negatōe p̄cedente aut sequente. **D**e istis autem tales dantur regule. **P**rima est q̄ p̄positō exclusiua sine negatōe exponit̄ p̄ vnā copulatiuā affirmatiuā cui⁹ prima ps est p̄iacēs exclusiue s; secūda ps negatiua importās negatōem p̄dicati d̄ omnibus alijs a subiecto vt tantū hō est risibilis ⁊ nihil aliud ab homīe est risibile. **T**antū apostoli dei sunt duodecim ⁊ et nō plures q̄ duodecim. **S**ecunda regula est q̄ p̄positō exclusiua h̄mōi generis infert copulatiuā p̄positā ex duabus exponētib⁹ et quālibet earū seorsum. et nō econtra vt tantū homo currit. homo currit et nihil aliud ab homīe currit. **T**ercia regula ē q̄ ab exclusiua affirmatiua ad v̄lez determinis trāspositis ē bona p̄n̄cia si fiat exclusio gr̄a alietatis et nō econtra vt bene sequit̄ t̄m al̄ est homo igit̄ om̄is hō est al̄. **Q**uarta regula est q̄ ab exclusiua cōtradictoria prioris exponit̄ disiunctiōem per disiunctiuā affirmatiuā de p̄tib⁹ p̄tradictōis p̄tib⁹ prioris exclusiue vt ista nō t̄m homo currit null⁹ hō currit vel aliqd aliud ab homīe currit p̄t; ex virtute p̄tradictōis. **E**x hoc etiā p̄t; q̄liter ab his valeat p̄n̄cia. **Q**uinta r̄gla q̄ exclusiua i q̄ ponit̄ sola negatō sequis exclusiōez exponit̄ p̄ vnā copulatiuā affirmatiuā cui⁹ prima ps ē negatiua p̄iacēs. **A**lia ē affirmatiua i q̄ p̄dicatū affirmatiue

hō gr̄a d̄ t̄m d̄ r̄

|| ap̄tō dei p̄ duodecim

enūciat de quolibet alio a subiecto ut tñ accñs nō ē suba .i.
accñs nō ē suba et omne aliud ab accñte est suba Et p hoc p̄t̄
qualiter p̄tradictoria eius est exponēda

Sequit̄ de signis exceptis Dicunt̄ aut̄ dictōes exce/
ptie que s̄nt̄ exceptōnem alicui⁹ p̄t̄nt̄ sub aliquo distributo
ut p̄ter p̄terquā nisi et sic d̄ alijs . de quib⁹ dant̄ regule tales
Prima est q̄ om̄is exceptō fit a toto in quātitate. Est autē
totū in quātitate termin⁹ p̄uis s̄p̄t⁹ cū signo vli ut ois hō pre
ter sorte currit Sec̄da regla ē dictō exceptia nō ipedita facit
terminū p̄nēz supra quē cadit imediāte supponere simplici/
ter ut oē al̄ p̄ter hoiez ē irrōnale ibi hoiez suppoit̄ simplici/
ter Tercia regla q̄ vlis exceptia affirmatia exponit̄ coplat̄ic p̄
tres kathegoricas exponētes q̄z p̄ia affirmat̄ p̄dicatū d̄ sub/
iectō s̄p̄to cū aliō ab Sc̄da affirmat̄ terminū a quo fit exce/
ptō d̄ termino excepto in tertia negat̄ p̄dicatū d̄ termino excep/
to ut hic oē al̄ p̄ter hoiez ē irrōnale. Quarta regla vlis ne/
gatiā exceptia expoit̄ coplat̄ic p̄ tres exponētes q̄z i p̄ia p̄di/
catū negat̄ d̄ subiectō s̄p̄tū cū aliō ab Et in sc̄da affirmat̄ ter/
mi⁹ a quo fit exceptō d̄ termino q̄ excipit̄. in tertia affirmat̄ vli/
p̄dicatū d̄ termino excepto ut hic oē al̄ p̄t̄est̄ homiez nō ē risi/
sibile exponit̄ sic nullū al̄ ab hoie ē risibile hō ē al̄ ⁊ ois hō ē ri/
sibil̄ Existis p̄t̄z q̄liter i istis exceptis valeāt̄ p̄ncie ab expo/
nentib⁹ ad expositā vele p̄tra Quare eodē mō d̄ ē de ip̄is
sic de copulatis quib⁹ exponit̄ Sequit̄ de reduplicatis.

Requis de reduplicatiuis dictōibus Dicunt autē
reduplicatiue dictōes que importāt rōz fm quā
aliud alteri attribuit vt inquantū fm qd ea rōne et filies. De
quibus dantur tales regule. **P**rima qd dictō reduplicatiua p/
supponit aliquid p̄dicatū inesse alicui subiecto et denorat illō
supra qd cadit immediate esse causam illius inherētie. **S**ecun
da regula qd dictio reduplicatiua semp refertur ad p̄dicatū
et nunquā reduplicat ipm. **T**ercia regula qd p̄positō redupli
catia affirmatiua exponit p̄ quatuor exponētes affirmatiuas qz
p̄ia affirmat p̄cipale p̄dicatū d̄ subiecto. **S**cōda affirmat re
duplicatū de subiecto. **T**ercia p̄dicatū p̄cipale de reduplica
to vlr. q̄rta ē vna cālis in c̄ ante ponit dictō supra quā ca
dit reduplicatō de aliquo trāscēdēte et i p̄ntē p̄dicatū p̄cipa
le affirmat d̄ relatio illi trāscēdētis ut dicitō in q̄stū rōnalis
ē flebil. i. hō ē flebil et hō ē rōnalis. et omne rōnale est flebile et
quis aliquid est rōnale ipm est flebile. **Q**uarta regula p̄
positō reduplicatiua in qua ponitur negatō quedā post di
ctōem reduplicatiuā exponit coplatiē p̄ quatuor exponētes qua
rū p̄ia negat p̄dicatū p̄cipale d̄ subiecto p̄cipali. **S**cōda affir
mat r̄duplicatū d̄ eob. **T**ercia negat vlr p̄dicatū p̄cipale d̄
r̄duplicato. q̄rta ē vna cālis in c̄ ante p̄dicat r̄duplicatū de
vno trāscēdēte. **E**t i p̄ntē negat p̄dicatū d̄ relatio illi trāscē
dentis vt hic nullus homo inquantū est rōnalis est rudibilis
id ē null⁹ hō ē rudibilis et ois hō ē rōnalis et qz aliquid ē rōnale

Dis hō rōnalis hō flebil

// et rōnalis hō flebil 1 2

ipm nō ē rudibile Ex quo patet p legē p̄dictōis q̄liter sunt
exponēde p̄dictōrie istaz patet etiā q̄ in istis valet p̄for/
miter p̄ncipia sicut in p̄dictis. nullū rōnale est rudibile.

Sequit̄ de incipit et desinit. p̄ quoz expositōe Notā
dū ē q̄ rez q̄dā sūt quaz eē adq̄rit̄ totū s̄l̄ in inst̄ati
vt hō vel binari⁹ siue hoc sit mediāte aliq̄ trāsmutatōe suc/
cessiua p̄cedēte vt in p̄ductōe naturali siue hoc sit sine vlla
trāsmutatōe p̄cedēte vt in creatōe angeli. Quedā aut̄ sunt
quaz esse adq̄rit̄ successiue et p̄ post p̄tem vt sunt res natu/
re p̄manētis quaz denomiatio depēdet ad modū sup̄ p̄trariū
sicut albū nigrū frigidū calidum Etiā res nature successiue et
s̄m̄ has d̄rias vt mot⁹ rem p̄ Etiā aliquaz rerū esse deper/
ditur totū simul et in instanti. ^{et sic} Aliaz autē deperditur succes/
siue. Et s̄m̄ has d̄rias q̄ uattuor ponunt̄ regule. **P**rima pro/
positōnes de in cipit in rebns quarū totū esse simul adq̄rit̄ ex/
ponunt̄ p̄ vnā copulat̄ iuā cui⁹ prima est affirmatiua de p̄sen/
ti et sc̄da negatiua de p̄terito vt hic hō incipit. id ē hō nūc est
et imediate ^{ante} nō fuit. **S**ec̄da regula p̄pōes de incipit in rebus
quaz esse adq̄rit̄ successiue exponunt̄ p̄ vnā copulatiuā c⁹
prima p̄sē vna kathegorica negatiua d̄ p̄nti et sc̄da ē affirma/
tiua de futuro vt hic s̄or incipit esse alb⁹. i. s̄or nūc nō est albus
et imediate postea erit albus **T**ercia regula p̄positōes de
desinit rerū quaz totū esse si mul de p̄dit̄ exponit̄ per vnā
copulatiuā c⁹ p̄ria p̄s est affirmatiua de p̄nti et sc̄da ē negatiua

notas ad p̄ncipia successiue
p̄ q̄ p̄ba in q̄

de futuro vt soꝝ definit esse bō. i. soꝝ nūc ē bō et imediate po
stea nō erit bō. Quarta regla ppōes d̄ definit q̄rū eē d̄ pdiē
successiue exponūf sic coplatie p vnā negatiāz d̄ p̄ti et aliaz
affirmatiuā de p̄terito vt hic soꝝ definit eē alb⁹. i. soꝝ nūc nō
est albus ⁊ imediate ante hoc fuit albus. Ex p̄dictis patet
quomō cōtradictorie istarū sunt exponēde ⁊ quomō in ipsīs
valeat cōsequētia

Sequit̄ de infinito cui⁹ q̄dā solēt assignari distinctōes.
Prima ē q̄ infinitū q̄nqz sūit negatiē ⁊ ē illud q̄ n̄ ē finitū nec
aptū natū finiri vt p̄ict⁹ vel d̄s. Alio mō priuatiē ⁊ ē illd̄ q̄
nō ē finitū s̄z aptū natū finiri vt mot⁹ nō dū p̄fect⁹ ē infinitus
Et illud ē triplex sc̄z infinitū p̄ appōz t̄m vt nūerus ⁊ infinitū
p̄ diuisiōem vt in p̄tinuo et infinitū p̄ appōz ⁊ diuisiōē simul
sicut est t̄ps Sc̄da diuisiō est infiniti qua diuidūf om̄es modi
p̄cedētes quozū aliud dicit̄ infinitum actu q̄ est quātum non
terminatū Aliud est infinitū in potentia. Aliud dicit̄ infini
tum quo ad nos t̄m et nō fm̄ rē. Tercia distinctō q̄ infinitū
capit̄ vno mō significatiē vt ē termi⁹ p̄nis ⁊ sic significat q̄n
titatē rei subiecte ⁊ p̄dicatē vt cū d̄r mot⁹ ē infinit⁹. Alio mō
capit̄ sintathegrāmaticē nō put dicit̄ quātitatē rei s̄z iquātū
se habet ad subiectū in ordine ad p̄dicatū. Et sic n̄ est termi⁹
p̄m̄is sed dispositō subiecti ⁊ signum distributiū Et de his
dant̄ tales regle Prima est infinitū sintathegrāmaticē sūp
tū positū in subiecto facit terminū sequētē supponētem stare

confuse tantū vt hic infiniti homines currūt ibi homines suppoit
cōfufe nō tamē mobiliter Scda regula est ppositō de infini
to sinkatbegramatice capto exponit p vnā coplatiuā cuius
prima ps affirmat pdicatū de subiecto sūpto sub aliqua quā
titate p̄tinua vel discreta ⁊ scda negat pdicatū inesse tñ sub
iecto fm determinatā quātitatē vt ista infiniti homines currūt
exponit sic aliq̄ hoies currūt et nō tot quin pl̄es duob⁹ vl̄ tri
bus. Tercia regula q̄ p̄pō de infinito capto katbegramati
ce siue significatiue exponit p vnā copulatiuā cui⁹ p̄ia ps af
firmat quātitatē seu pdicatū de subiecto et scda negat termi
nū illius quātitatis vt hic linea est infinita id ē linea est q̄nta
et nō habet terminū quātitatis sue Et hoc si infinitū sit ī pdi
cato Et si sit in subiecto prima affirmat pdicatū de subiecto
et scda negat terminū illius quātitatis vt hic aliq̄ corp⁹ in
finitū ē albū. i. aliq̄ corpus quātū ē albū ⁊ illud corpus nō hz
terminū quātitatis sue Et nota q̄ optet negare terminū illi⁹
quātitatis fm q̄ d̄r infinitū ita q̄ si sit īfinitū in actu negād⁹
est termin⁹ quātitatis actualis Et si in potētia ita q̄ sit infi
nitū fm potētiā ē quātitatē ⁊ nō fm actualē negād⁹ ē ter
minus quātitatis potētōnalis ⁊ non quātitatis actualis siu
sit infinitū fm appōz siue fm diuisionē

Sequit de p̄patis ⁊ sup̄latis de quibus dant tales re
gule Prima q̄ p̄pō h̄is p̄patis p̄prie captū ⁊ nō
abusiue exponit coplatie p tres exponētes quaz prima affir

mat positum de re excedere Secunda affirmat eundem de re excessa
Tercia affirmat excessum de re excedere et respectu rei exesse
ut hic fortis est fortior asino id est fortis est fortis et asinus est fortis et
fortis est magis fortis quam asinus vel negando equalitatem fore in ex
cessu respectu excedentis ut sic. fortis est fortis et asinus est fortis et
non est eque fortis sicut fortis et sic de alijs De suplatio talis dat
regula quod suplativus distribuit terminum sequentem qui significat rem
excessam ut leo est fortissimus animalium ibi animalium distribuit Secunda re
gula est quod suplativus proprie tenet vult generalem significat rem excel
sam pervenire rei excedere. propter quod hec est impropria leo est fortissimus
lincum quod lincum de leo non verificat Tercia regula quod propositio de su
platio proprie capto exponit copulatione per tres exponentes quarum
prima affirmat predicatum de re excedere Secunda affirmat idem de
re excessa Tercia vel negat idem de re excessa per respectum ad rem
excedentem ut hic rosa est pulcherrima flos. id est rosa est pulchra et omnis
flos est pulcher et nullus flos est pulchrior rosa Si vero suplativus
teneat affirmatiam tertia exponens debet esse affirmativa affir
mas excessum de re excedente per respectum ad rem excessam acceptam
vel ut dicitur. rosa est pulchrior omni flore Et propositiones de maxi
mo et minimo his duobus modis possunt exponi. Si ibi nul
lus poneretur genitivus tunc iste genitivus deberet obmitti. ut hic fortis est
fortissimus homo fortis est fortis et nullus est fortior ipso. Et contra
dictione istarum semper habet exponi per disiunctivas de partibus
contradictentibus *etc.*

Sequitur de differt et aliud ab. de quibus dantur tales re-
gule Prima quod differt diuersum aliud ab conueniunt
terminis entibus Nam ut dicitur decio metaphisice. nec non ens enti
nec ens non enti est idem vel diuersum Secunda regula quod ablatiuus rectus
ab istis dictioibus mediante a vel ab distribuitur si sit distribuibi-
lis nisi habeat impedimentum. Tercia regula est quod propositio affirma-
tiua de differt exponitur copulatiue per tres exponentes in quarum pri-
ma affirmat hoc predicatum est de eo quod differt In secunda affirma-
tur idem de eo a quo differt Tercia negat unum illoz de alio ut
homo dicitur ab asino id est homo est et asinus est et homo non est asinus Quar-
ta regula est quod propositio negatiua de differt debet exponi per unam
disiunctiuam de partibus contradicentibus ut sorus non differt ab asino
sorus non est vel asinus non est vel sorus est asinus Et propositio valet
in istis sicut dictum est in precedentibus

Sequitur de hoc signo totus Pro quo sciendum quod hoc
sine kathegema totus capit tribus modis Uno modo
per illo quod habet partes unde proponitur. Secundo modo magis proprie per
omni illo quod ex omnibus suis partibus est perfectum sicut domus dicitur
tota quando est completa Et his duobus modis totus tenet signifi-
cacionem et kathegematicam Tercio modo sumitur sine kathegematica
per ut includit signum distributiuum ut hic totus sorus est albus. Et
sic non differt quale sit subiectum sed qualiter se habeat ad predi-
catum Et illo modo reddit propositioem exponibilem De quo dantur
due regule. Prima est quod totus distribuit terminum cui adiungitur

p qualibet eius pte integrali vt totus soꝛ est albus id est que
libet ps sortis est alba **S**c̄ba regula est ppositio affirmatiua
de toto exponitur p vnā kathegoricā transmutādo totus in
hoc q̄ est fm quālibet sui ptem vt totus soꝛ est minor sorte.
id ē soꝛ fm quālibet sui pte est minor sorte. **P**reterea nota
dū q̄ hec signa quilibet qualelibet quātumlibet nō pprie fa
ciunt ppositōes exponibiles sed faciūt distributōem absolu
tā fm modū reliquorū signorū sicut sunt ista signa om̄is nul
lus Sed cōtrabunt ad aliquod determinatū gen⁹ p̄ntale vt
quātūlibet distribuit p quātitate cōtinua Et tantū valet si
cut habēs omnē quātitatē p̄tinuā. Et qualelibet distribuit p
om̄i qualitate et tantū valet sicut habens omnem qualitatē
Et sic de similibus. Et hec de exponibilibus dicta sufficiunt.
Finit tractatus septimus pe. hy.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

11/27

Tractatus Octauus

Neo quod res est vel non est oratio vera vel
falsa dicitur Sed a dictioibus syntactegra-
maticis ut tamen solus nisi propter et sic dicitur alijs
causatur veritas vel falsitas in oratione. go
dictiones syntactegrammaticae sunt res ali-
quas sed non sunt res subijcibiles vel predi-
cabiliae go sunt dispositiones rerum que sunt

dispositiones rerum subijcibiliu vel predicabiliu Sed nihil est in oratione
vera vel falsa nisi subiectu et predicatu et eorum dispositiones
non tamen sunt dispositiones eius que est subiectu vel eius que est predicatu
sic sunt albus niger bonus male et similia Sed sunt dispositiones subiecti
inquantu subiecti vel predicati inquantu predicati Et dicitur syntactegre-
ma a fine que est con et kathegorema que est subiectu vel predica-
tu que est significatiu. Et de istis in isto tractatu dicitur et pro de
prioribus et quod huiusmodi dispositiones difficultate dicitur in orationibus pro-
pter naturam negationis que in eis intelligitur ut patet per eorum ex-
positiones Ideo pro dicitur de negatione Sed quod secundum aristotem. in
omni negatione intelligitur affirmatio eo quod negatio non habet co-
gnosci nisi per affirmatiu neque priuatiu nisi per bitu. Tamen ad huiusmodi
plenu intellectu negationis primo videndu est de affirmatione
Et quod affirmatiu consistit in compositione affirmatiua et penes di-
uersitate propositionis negatiu sibi opposita diuersificatur Ideo pri-
mo est considerandu de propositione Tamen propositio est componibilium
vniio ex proportione actus et potentie pueniens In omni enim composi-
tione requiritur actus et potentia et cum hoc vniio illorum adinuicem que
fit per inclinatem actus ad potentiam Compositio autem quedam est
realis et quedam realis. Compositio realis est cuius extrema sunt
res ab inuicem distincte Et ista est quadruplex quedam est composi-
tio partiu integraliu ut partiu linee adinuicem Quedam est partiu esse-
cialiu ut forme et materie Alia est partiu partiatu ut est compositio
virtutu anime adinuicem vel cum anima. Alia est accidentialium cum subiecto
ut albedinis cum pietate Compositio realis est cuius extrema sunt so-
la ratio distincta siue sint realia siue non ut est propositio qualitatis
cum subiecto in nomine vel generis et dicitur in specie Compositio secundum rationem que-
dam significatur in dictione quedam autem in oratione Illa vero que est
in dictione est compositio modorum secundum essentialiu et accidentialium
octo partiu orationis de quibus ad longu tractare pertinet ad gramma-
ticu Sed in proposito tamen dicemus de compositioe modorum secundum no-
mis verbi et participij per quorum negationem potest fieri terminus infi-
nitus Et de compositioe orationis perfecte per cuius negationem fit oratio
negatiua In nomine autem est compositio qualitatis cum subiecto quod nomen

de significare suba3 cū qlitate. Et nō dēt itelligi q̄ significet
verā suba3 qz tūc null a eēnt noia accētū. neqz etiā intelli/
gendū ē q̄ nom̄ significet p̄ modū sube qui ē p̄ se stare qz tūc
adiectia nō eēnt noia Sed intelligit̄ q̄ significet p̄ modū s̄b
stātie qui ē mod⁹ p̄manētis q̄ puenit tā substātis q̄z adiectis
Neqz etiā intelligendū ē q̄ significet verā qlitatē qz tūc sub
stātiāz et nō entū nō eēnt noia Sed intelligit̄ q̄ p̄c̄z p̄ mo
dū qlitatis siue p̄ modū determinati. Ideo talis p̄positō nō est
rez sed mōz f̄ndi. Et si obijciat̄ qz cū qlitas et suba sunt di/
uersa. Et om̄is dictō f̄ns diuersa ē equoca go nom̄ q̄ signi/
ficat suba3 cū qlitate erit equocū q̄ ē in p̄nemiēs go i noie nō
ē p̄positō qlitatis cū suba. R̄ndet̄ q̄ q̄ttuor mōis p̄tingit di/
uersa significari p̄ eandē dictōm. Primo q̄n diuersa eqliter
f̄nt p̄ eandē dictōm vt in hoc noie canis. Secūdo mō q̄n signi/
ficant̄ diuersa f̄m p̄ri⁹ et posteri⁹ vt in hoc noie sanū v̄l enis
Tercō mō q̄n aliq̄d nom̄ significat vnū ex p̄p̄ia impositō/
ne et reliquū extrāssūptōe vtz in hoc v̄bo ridere. Et isti tres
modi faciūt b̄n equocatōz. Quarto mō f̄nt diuersa p̄ eandē
dictōm q̄n vnū est rō intelligēdi altez seu principiū intelli/
gendi alteri⁹ vt foza ē ratō intelligēdi id q̄d est f̄bra. Et sic
qlitas significat̄ vt p̄ncipiū f̄ndi. S3 suba significat̄ p̄ nom̄
vt illō q̄d significat̄ vel intelligit̄ p̄ ipam qlitatē. Et qz vnū
intelligit̄ p̄ altez. Ideo ibi nō sunt diuersae significatōnes sed
vna tm̄. Sed p̄pter hoc iste mod⁹ f̄ndi p̄la nō facit equoca/
tōem sicut dū video coloratū p̄ suā magnitudinē nō sūt di/
uerse visiones sed vna tm̄ qz color est ratio vidēdi magni/
tudinē in qua est ergo. Notandū qz p̄positō nois est duplex
quedā ē p̄positō qlitatis essentialis cū suba vt in noie ut hō
ē res sub hūanitate ibi res est suba ⁊ hūanitas ē qualitas ei⁹
Alia est p̄positō qualitatis accētalis cū suba sicut est in noi
bus adiectis vt albus significat accētis in p̄patōe ad substan
tiā infinitā que se habet in tali noie vt suba et accētis vt qlit
tas. Et in vtraqz p̄positōe qualitatis cū suba qlitas sine me/
dio p̄p̄it cū suba p̄pter inclinātōem q̄z habet ad suba3. sic
om̄is foza et om̄e accētis p̄ se ipa vniunt̄ in eo in quo sunt. nā
si talis p̄positō esset alia et distincta a qlitate et a suba vni/
ret̄ cū ipis vel go sine medio ⁊ tūc eadē rōe standū erit i p̄ri/
mo vel p̄ mediū et tūc q̄reret̄ de illo medio p̄ q̄d vni ret̄ cū ex
tremis et tūc esset p̄cessus in infinitū nisi aliq̄d p̄ se ipm cum
alio vni ret̄. In v̄bo aut̄ ē p̄positō act⁹ cū suba intrinseca vt
currit significat rē cū cursu. Et res se h3 vt suba et cursus vt
act⁹. Cui⁹ rō ē qz cū v̄bū significet actū i p̄creto iportat nēcio

Secundus
qz

qz
f

qz
f

subaz infinitā Et hoc est suba unita in vbo. et illa non subijci-
tur in orōe sed predicat in orōe ut cum dicitur cor currit non predicat cursum
absolute et in abstracto sed predicat res sub cursu sic patet deo cor
est albedo non est sensus quod cor est albedo sed sensus est cor est res habens
albedinem. Et ista propositio intrinseca ubi est unio actus importat
vbi cum suba intrinseca Sic in principio est propositio actus uniti
cum suba unita ut leges tamen valet sicut qui legit, unde qui dicit sub-
stantiam infinitam et legit dicit actum determinatum Ex isto patet quod
vbi et participium non dicitur quo ad significatum quia utrumque signifi-
cat actum coniunctum cum suba intrinseca id dicitur per se quia participium habet
significatum vbi sub accidentibus nominis sed dicitur in modo fundi quod vbi si-
gnificat actum siue fluxum per modum egrediētis a suba quo ad actio-
nem vel ingrediētis subaz quo ad passionem Rōe cuius significat
per modum d' alio dicibilis et importat actum per modum distantis a sub-
stantia exteriori et gra h' importat propositioem que pertinet ad orōem.
Participium vero significat actum per modum informatis subaz siue
per modum coniuncti actus cum suba unita et non per modum ingrediētis subaz
vel egrediētis a suba Compositio autem que sunt in orōe Alia est in
orōe perfecta Alia est in orōe imperfecta. Et iteque propositiois orōis
imperfecte. Alia est substanti et adiecti ut homo albus. Alia est relati-
et animis ut cor qui legit. Alia est recti et obliqui ut caput sororis.
Alia est demonstrati et demonstrati ut iste homo Alia est vbi infi-
niti cum actio vel obliquo aliquo ut homines negligere. Alia est
vbi et adverbij ut currere velociter Alia est coniunctiois et eorum
que coniungit ut cor et pulso Alia est propositiois cum suo causa ut circa villam.
Et de istis patet est appositio Compositio autem orōis perfecte. alia
est orōis simplicis. alia est orōis propositioe Illa enim est orōis simpli-
cis in qua solum unum verbum predicatum cum uno subiecto vel unum appo-
situm cum uno supposito et hoc fit per verbum in quantum importat actum
per modum dicibilis de altero et inclinari ad subaz exteriorē. Et
rōe h' vbi est nota eorum que de altero dicuntur sicut predicatum de sub-
iecto et hoc propositio significat per se significat in hoc vbo sub-
stantio est et per ipsum in alijs vbis in quibus intelligitur Nec autem propositio
reperitur inter entia ut hic homo est albus et inter non entia ut chimera
est non ens id non est ens simpliciter sed solum ens in anima et trahit ad ens
vel ad non ens secundum exigentiam extremorum unde quoniam vbi substantia
se predicat ut deo cor est positum esse non rōe propositiois que importat per
rōe ipsius esse quod significat per ipsum unde quia tunc propositio non habet nisi
esse per intellectus alterius extremi ad alterum. id tunc propositio sine
extremis nihil est. et quia unum quodque intelligitur per illud quod dat esse rei
Iō dicit aristoteles. quod hoc vbi est significat quendam propositioem que sine
extremis non est intelligere Compositio autem orōis perfecte propositio est

Propositio

reale

Deo cor est positum esse non rōe propositiois que importat per rōe ipsius esse quod significat per ipsum unde quia tunc propositio non habet nisi esse per intellectus alterius extremi ad alterum. id tunc propositio sine extremis nihil est. et quia unum quodque intelligitur per illud quod dat esse rei Iō dicit aristoteles. quod hoc vbi est significat quendam propositioem que sine extremis non est intelligere Compositio autem orōis perfecte propositio est

magister

que multis oratōib⁹ simplicib⁹ h³ fieri mediāte aliq⁹ p⁹uctōe
implicite vel explicite sic fit in p⁹oib⁹ ypotheticis ⁊ in argu
mētatōib⁹ Et vtraq³ h³ p⁹ositōm sc³ oratōis p⁹fecte sim
plicis et oratōis p⁹fecte p⁹osite habet destrui p⁹ negatōem ne
gantē. ex quib⁹ p⁹ q⁹ de p⁹dictis modis p⁹ositōm quinq³ p⁹ti
nēt ad p⁹ositū Prima ē q⁹litatis essentialis cū suba vt i no
mie substātio Sc³da est q⁹litatis accēntalis cū suba vt ē in no
mie adiectio Tercia ē act⁹ distātis a suba extrinsica vt i ver
bo *Quarta ē act⁹ vniti cū suba vnita vt in p⁹icipio Quinta*
ta ē p⁹ositō orōis p⁹fecte q⁹ sup⁹ diuisa ē. seq⁹ cap. d. negatōe

Et negatōe in p⁹ni sc³ cū fm diuersitate p⁹ositōm
D*upliciter multiplicetur diuisio sibi opposita que importat per*
negatōem p⁹ sermonē de p⁹ositōne dicendū ē d ne
gatōe vn⁹ negatō pōt sumi dupliciter. vno mō p⁹ ipa inten
tiōne et sic significat p⁹ modū sube p⁹ hoc v⁹bū negat ⁊ p⁹ modū
act⁹ p⁹ hoc nomē negatō Et hoc mō solū significat negatō ut
p⁹cepta et nō vt exercita q⁹ p⁹dicti termi nō faciūt orōz nega
tiuā Nā dō negatō negat ibi ē affirmatia p⁹o. D⁹nt autē
p⁹ceptus et affect⁹ in hoc q⁹ p⁹cept⁹ d⁹ esse illud q⁹ ē in aia p⁹ ali
quā similitudinē ut cū aliq⁹ p⁹cipit aliq⁹d de colorib⁹ recipit simi
tudines eoz in aia et nō resipas S³ affect⁹ siue exercit⁹ di
citur eē illud q⁹ fm veritatē est in aia vel in corpe vt cū quis
laborat egretudine dolor ēi aia fm veritatē affectōis Et q⁹n
quis currit cursus ē in corpe fm veritatē exercit⁹ afficientis
ipm corpus Alio mō sumit negatō p⁹ re subiecta intētōi vel
p⁹ re significata Et hoc dupliciter vno mō p⁹ orōe negatiua
et sic est spēs enūciatōis que sic d⁹ Negatō ē oratō negatia
alicui⁹ ab aliquo Alio mō sumitur p⁹ instrumto negādi q⁹ ē
hoc aduerbiū negādi nō Alio mō p⁹ effectu negādi q⁹ est di
uidere p⁹ositōm Et isto mō distinguit triplex negatō sc³ ne
gās infinitās et priuās Priuās ē que negat formā vel bitū
relinquēdo subiectū p⁹ priū aptū natū h³re illā formā vt ceci
tas negat visū relinquēdo subiectū determinatū ad habitū. et
quies negat motū in subiecto apto nato moueri Nō negatio
priuās importat negatōem forme cū subiecto p⁹ priē relinque
do subiectū determinatū Sed negatō infinitās ē illa que ne
gat qualitatē vel actū p⁹ priū alicui⁹ termi relinque do, aliquā
subaz infinitā vt nō hō nō curres Et additur termio p⁹ p⁹osi
tōem idō d⁹ negatio termi q⁹ negat q⁹litatē, vel actū spēales
termi Et solū relinqt ens indeterminatū vel infinitū. Sed ne
gatō negās ē q⁹ totū negat q⁹ p⁹ se repit et ei⁹ odpositū indu
cit et relinqt aliq⁹d finitū v⁹ infinitū de illo q⁹ negat. id p⁹ excel

lentiā dicit negatō negans et addit termino vel ppositōi oīo
nisp appositōez Licet quāq; sit in aliquo termino implicata si
ue inclusa Ex dictis patz qd licet quelibet negatō neget aliquā
formā non tñ omēs equaliter negāt qz negatō priuās ponit
ens finitū scz subiectū habit⁹ quē neget Et negatō infinitās
relinquit ens infinitū Sed negatō negās nihil ponit nihil re/
linquit Scdo patz qd cecus et nō videns inter se dñt qz cecus
ponit subiectū determinatū visus idō lapis nō dicitur cecus s̄ bene
nō videns siue negatō ibi sumat negāter siue infinitāter qz nō
poit subiectū determinatū vis⁹ idō lapis bñ dicitur vidēs. et eodē mō
diceret d̄ quilibet alia priuatōe p̄pata ad negatōz sic mortuū et
nō viuēs quiescēs et nō mobile et sic d̄ alijs Tercō patz qd ne
gatio pot̄ tripliciter poni cū termino. vno mō p implicatōem
vt cecus dicitur nō videns surdus nō audiens solus nō cū alio.
Alio mō p ppositōem vt nō homo nō currens put nō est ne
gatō infinitās Tercō mō p appōz vt homo non currit.

Icto de negatōne in p̄ni d̄ de negatōne in sp̄ali
Et p̄io de negatōe termi infiniti q̄ ē negatio infini
tās t̄lis aut negatō variat sic termi q̄ p̄nt infinitari
vt nom̄ substātū nomē adiectū v̄bū et p̄icipiū. S̄z p̄noia et
p̄tes i declinabiles p̄tiū oīois infinitari nō p̄nt qz de se h̄nt sig
nificatōz infinitā. S̄i signa v̄lia et alie dictōes sint atq; gram
maticae eadē d̄ cā nūq; infinitant. Iō dicit aristot. qd huic signo
ois nō ē addēda negatio qz nō significat v̄le s̄ significat quā
v̄l̄ qd intelligit d̄ negatōe infinitate et nō de negāte. vñ Notā
dū ē qd cū cuilibz affirmatōi sua p̄ponat negatio nom̄ p̄t du
pliciter infinitari qz i quolibet alio ab ente et i ceteris trāscēdē
tib⁹ ē duplex p̄positō qdā ē d̄raz in suo ḡne siue sint d̄re spe
cifice sic sunt d̄re q̄ fm rōz finis v̄l cāe alicui⁹ adiectū enti p̄
q̄sdñt ḡna ḡnalissima inter se qz cū dñt optz qd p̄ aliq̄ dñt
vñ suba ē p̄ se ens quātitas vero est accūs mēsuratiuū sube.
Relatō ē ens p̄pate sube et sic de alijs Alia ē p̄positō ex ma
teria et forā v̄l de v̄l p̄p̄conabiliter. et fm hoc nomē aliq̄
infinitat fm priuatōem Et sic poit ens remouēdo aggrega
tōz d̄raz a p̄io p̄dicabili. et sic solū p̄dicat d̄ ente q̄ qdā aggrega
gatio d̄raz p̄t remoueri p̄ vnā solā d̄raz v̄l p̄ples v̄l p̄ omēs.
Et sic nō hō et silia d̄ termin⁹ priuatiu⁹ Alio mō infinitatur
nom̄ fm negationē. et sic nō hō nihil poit et ē termin⁹ negatiu⁹
et p̄dicat d̄ quolibz ente alio ab boie et d̄ nō ente. Et hoc mō
v̄ficat dictū aristot. qd negatōes e p̄trario se h̄nt affirmatōni
b⁹ vt sic affirmatio seq̄t ad affirmatōz ita negatō seq̄t ad ne
gatōz vt bñ seq̄t si ē bō ē al⁹ et si ē nō al⁹ ē nō bō Et hoc qd dictū

ē h̄z veritatē tā in termis subalib⁹ q̄z acc̄ntalib⁹. Notādū tñ
 q̄ in termis ḡnalib⁹ sic ē ens aliqd̄ res ⁊ sic d̄ alijs solū repit̄
 infinitatō fm̄ negatōz qz in eis nō ē duplex p̄positō sic in ter
 mis sp̄ealib⁹. vñ nō ens nō aliqd̄ ⁊ sic d̄ alijs solū p̄nt̄ d̄ nō en
 te sic nō hō nō p̄dicat̄ d̄ boie ita nec nō ens de ente cū opposi
 tū d̄ sibi opposito p̄dicari nō possit. Preterea. Notandū q̄
 nom̄ infinitat̄ nō solū ī singlarī nūero s̄ etiā in plī vt nō boies
 nō albi qz in tli negatōe ip̄ortate rē significatā ⁊ ei⁹ negatōz
 vel negatō pri⁹ aduenit rei significate q̄z nūeratōi ⁊ tunc fit
 priuatō fore p̄ quolibz supposito singlarī. Et sic ista ē flā d̄ mō
 strato forte ⁊ p̄unello isti sūt nō boies. vñ nūeratō pri⁹ adue
 nit et tūc negatō supueniēs nō negat singlaria absolute s̄ in
 q̄ntū nūerant̄ et tūc p̄dicta ē v̄ba qz tūc nō ē sens⁹ q̄ vterqz sit
 nō hō s̄ q̄ nō sint pl̄es boies ⁊ isto mō ponit̄ negatō negāter
 v̄bū fit satis infinitū p̄ negatōz additā sibi p̄ p̄positōz q̄ negat
 actū v̄bi a suba intrīfica vt nō currit d̄ aliqd̄ nō s̄b̄ cursu. Et
 eod̄ mō infinitat̄ p̄icipiū p̄ negatōz tollentē p̄positōem act⁹
 cū suba vnita eo q̄ v̄bū et p̄icipiū in significato p̄icipali cō
 ueniūt sic pri⁹ visū ē cū dicebat̄ nō currēt̄ v̄z sic q̄ nō cur
 rit. Et q̄zuis tle v̄bū qñ sūt in oīoe videat̄ eē negatū tñ d̄ vi
 s̄ moīs tio repugnat tle v̄bū in oīoe manere infinitū p̄ quāto
 illa negatio p̄t negare p̄positōz intrīficā v̄bi negādo actū a
 suba interiori et n̄ a suba exteriori vt cū d̄ cesar n̄ c̄. vno mō
 sens⁹ ē cesar nō ē currēs. alio mō sens⁹ ē cesar ē nō currēs. Et
 sic ē v̄bū infinitū. Ista tñ p̄positō fm̄ q̄ v̄bū ē infinitū adhuc ē
 duplex fm̄ q̄ dictū ē de noie ifinito qz vñ v̄bū ibi infinitat̄ fm̄
 negatōz et sic nihil poit̄. et p̄t v̄ficari tā d̄ ente q̄z de nō ente
 Et hoc mō dic̄ arest. q̄ v̄bū ifinitū s̄lz ē ī quolibz q̄ ē ⁊ q̄ nō
 ē. vñ ifinitat̄ fm̄ priuatōz ⁊ sic poit̄ ēs. ⁊ sic n̄ v̄ficat̄ d̄ n̄ ente

Octo de negatōe terminoz d̄ d̄ ē d̄ negatioib⁹ oīois.
 Negatio em̄ negās negat p̄positionē oīois qz r̄mo
 uet p̄positōz act⁹ cū suba exteriori q̄ ē p̄positō oīo
 nis. Tis aut̄ negatō in oīoe qñqz p̄cedit q̄litate et q̄ntitate p̄
 positōis. ⁊ tūc negat vtrūqz ponēdo vtriusqz oppositū vt n̄
 oīis hō currit ē p̄ticularis negatiā qz equalet huic qdā hō nō
 currit. Qñqz v̄o p̄cedit solū q̄litate et sic nō variat q̄ntitatez
 p̄pōis vt oīis hō nō currit. vñ q̄zuis p̄posita et p̄posita ter
 mio singlarī idē sc̄et vt for̄ nō currit nō for̄ currit tñ nō ē s̄lz
 d̄ termis p̄tib⁹ qz hec ē indefinita hō nō currit. Nec aut̄ v̄lis
 nō hō currit. Et si dicat̄ q̄ noīa et v̄ba trāsp̄osita idē sūt fm̄
 aresto. d̄ d̄ ē q̄ ip̄e intelligit de dictōib⁹ q̄ sūt subijcibiles aut p̄
 dicabiles aut dispōes absolute subiecti l̄ p̄dicati s̄z n̄ itelligit

de his q̄ sūt dispōes vni⁹ ad alterā vt sūt negatōes vel sig
na vlia Negatō em̄ negat vnū d̄ altero. q̄nq; vob̄tis nega
tio ē absoluta vl̄ libera vt ī exēplis p̄positis. q̄nq; est inclusa ī
subiecto vl̄ ī aliquo signo vt nēo c̄ vl̄ null⁹ hō c̄ Circa hoc

Querit d̄ hoc sophismate nullo hoīe curzēte tu es asi
n⁹. p̄batō hec ē fia aliquo hoīe curzēte tu es asinus
go p̄tradiozia ei⁹ ē v̄a scz nō aliquo hoīe curzēte
tu es asinuset qz non aliquo r̄ nullo eq̄pollent igit̄ pria ē v̄a
S; p̄tra nullo hoīe curzēte tu es asin⁹ go dū null⁹ hō curzit.
vel qz vl̄ si null⁹ hō curzit tu es asinus q̄ ē s̄m go sop̄ ē falsū.
Solutō pria ē simpliciter falsa r̄ p̄batō peccat p̄ diuisiōz qz ī
ista nō aliquo hoīe curzēte tu es asinus hec negatō nō p̄t ne
gare p̄ticipiū tm̄ et sic ē diuisa r̄ falsa vl̄ p̄t negare v̄bū seq̄s
et sic ē p̄posita r̄ v̄a. s; p̄rio mō eq̄pollent isti nullo hoīe curzē
te tu es asin⁹. iō illa ē falsa et etiā qz negatō inclusa ī signo il
lo nullo nō p̄t ferri vltra p̄ticipiū p̄ hāc reglāz Quotiēscūq;
negatō r̄ distributio includūt in eod̄ termino ad nihil p̄t ferri
vnū sine r̄liquo. S; distributō nō fert̄ vltra p̄ticipiū go ec̄ ne
qz negatō Iō hec ē falsa nullo hoīe curzēte tu es asin⁹. r̄ etiā
ista nō aliquo hoīe curzēte tu es asin⁹ nisi capiat̄ sc̄ba ī sensu
p̄posito vt dictū. Est aut̄ reglā q̄ due negatōes cadētes sup
se inuicē eq̄ualēt vni affirmatōi vt nō ois hō nō curzit equa
let huic qdā hō curzit Et cā ē qz q̄n due negatōes p̄cedunt se
inuicē respectu eiusdē p̄positōis vna destruit aliā. iō ponit af
firmatōz sibi oppositā Et q̄zuis ī acc̄tib⁹ n̄ possit fieri h̄mōi
reflectō sic caliditas nō agit in se s; in suū obiectū tm̄ negatio
qz ē ens a rōe cātū a rōe p̄t reflecti sup negatōz siue sup rē ne
gatā Et iō negatō nihil p̄t negare q̄zuis nō possit affirmari.
Et q̄zuis nō sit ita d̄ p̄trarijs nature. s; due affirmatōes n̄ eq̄
ualēt negatōi eo q̄ vna affirmatō nō destruit aliā. s; potius
fortificat Nec affirmatō opponit̄ ei q̄ affir̄at q̄ ē obiectū vt
hō curzit affir̄at hoīez curzere Et iō affirmatio nō destruit
qd̄qd̄ affirmat. S; negatō opponit̄ ei q̄ negat r̄ iō rōe oppō
nis p̄ destruit suū obiectū vt dictū ē respectu vni⁹ p̄pōis. qz
si ponat̄ respectu diuersaz vna negatio nō destruet aliā nec
ponet affirmatōz cū ista nō ē affirmatiā hō q̄ n̄ c̄ nō mouet.
Alia reglā ē q̄ q̄n duo signa vlia negatiā ponūt̄ur in ead̄ lo
cutōe vnū in subiecto r̄ reliquū in p̄dicato primū eq̄ualet suo
p̄trario r̄ reliquū suo p̄tradiozio Et ista tenet solū q̄n nega
tio vni⁹ cadit sup negatōz alteri⁹. iō si alterz illoz signoz fu
erit ip̄licat̄m̄ circa subiectū regula nō tenet. iō iste nō eq̄ pol
lēt nullū ens q̄ ē nihil ē hō r̄ q̄libet ens aliqd̄ ē hō qz sc̄ba est

falsa et prima vera quod patet quod sua contradictoria est falsa scilicet
hec aliquid ens quod est nihil est homo.

Quoniam circa hoc dicitur de hoc sophismate nihil est nihil. p-
batio sua contradictoria est falsa scilicet aliquid est nihil. go-
prima est vera Contra nihil est nihil go nihil est nulla subiecta
hec est falsa quod equivalet huic quodlibet est aliqua subiecta quod est fla-
go prima est falsa. Solutio dicitur est quod prima est simpliciter vera
quod per regulam dicitur equivalet huic quodlibet est aliquid Ad probationem
dicitur quod peccat secundum fallaciam accitatis arguendo a superiori ad superius affir-
matione quod sic ista nihil est nihil equivalet huic quodlibet est aliquid ita
et ista nihil est nulla subiecta equivalet huic quodlibet est aliquid subiecta.
Sed sic non sequitur quodlibet est aliquid go quodlibet est aliqua subiecta
ita non sequitur nihil est nihil go nihil est nulla subiecta Item regula est. quoniam
cumque negatio ponitur in oratione cum aliquo sinkat hegemate vel cum
implicatione duplex est locutio eo quod unum illorum potest includere re-
liquum vel includi a reliquo Et illud dicitur includere reliquum quod d-
terminat et addit alteri Illud autem dicitur includi potest intelligitur et de-
terminatur ab altero siue per alterum

Quoniam circa hoc queritur de hoc sophismate scilicet non currit necessio p-
batio eius contradictoria est falsa scilicet scilicet non currit necessio go pri-
ma est vera Contra scilicet non currit necessio go necessio est forte
non currit sed hec est falsa go prima ex qua sequitur Solutio dicitur est quod
prima est duplex eo quod negatio potest includere hoc signum necessio et
tunc fit negatio necessitatis Et sic est vera quod sensus est quod ista non est
necessio scilicet non currit Alio modo necessio potest includere negationem et sic po-
nit necessitas negationis et sic est falsa quod sensus est quod ista scilicet non cur-
rit est necessio Item alia regula quod fundatur in precedenti Quoniam cumque nega-
tio proponitur propositi hypothetice in qua duplex est copula duplex
est locutio eo quod negatio potest negare alteram partem absolute scilicet illam
in qua immediatus precedit vel principalem si altera pars sit principalior
et potest negare coniunctionem unam cum alia et hoc puenit ex eo quod
negatio potest determinare coniunctionem hypothetice et includere ip-
sam vel determinari et includi ab ipsa. Circa hoc

Quoniam circa hoc queritur de hoc sophismate nullus homo est si aliquid homo est. p-
batio non scilicet est si aliquid homo est non pro est si aliquid homo est. et sic
de alijs go prima est vera. quod quolibet pbantiu sit vera
patet per suas contradictorias remouendo negationem Contra quod p-
dicatur oppositum dicitur oppositum go locutio est falsa et impossibilis Solutio
dicitur est quod prima est falsa Et ad probationem dicitur quod quolibet pban-
tiu est duplex eo quod negatio proposita potest potest ipsum negare abso-
lute. et sic includit negationem per predictam et quolibet pbantiu est falsa
et sequitur conclusio et sensus est non scilicet est. i. ad aliquem hominem esse sequitur

(Regula)

Regula 5.

forte nō eē Alio mō p̄t negare p̄nāz p̄ntis ex ante. et hoc mō
negatō includit p̄tradictōem et quelibet p̄bantiū est v̄a. Et
sensus est nō soī ē si aliq̄s bō ē. i. nō sequit̄ si aliq̄s bō sit q̄ soī
sit Et isto mō nō seq̄t p̄clo qm̄ i p̄missis negat̄ p̄ns in p̄parōne
ad añs sic negari debet ad faciendū p̄dictōnalē negatiuā In
p̄cloe v̄o negat̄ absolute qz distributō cui⁹ ē vnica negatō in
hoc signo null⁹ fert̄ vltra p̄positōz p̄ntis eo qz signū distribu/
tiuū nihil distribuit extra suā clausulā Et qñ negatō ⁊ distri/
butio includunt̄ in eod̄ termino ad nihil fert̄ vnū sine reliquo.
p̄ hoc etiā p̄t solutio b⁹ sophismatis Nō de⁹ ē et tu es asin⁹
p̄batio sua p̄tradictoria ē fl̄a scz de⁹ ē et tu es asin⁹ go p̄ma
v̄a Contra nō de⁹ ē et tu es asin⁹ go d̄s non ē f̄ bec ē falsa. er/
go et p̄ma. Solutō dicendū est qz negatō p̄t negare absolu/
te primā p̄tē coplatiē ⁊ icludi p̄ coplatōz et sic ē fl̄a vt̄ i probat̄
v̄l p̄t negare illā coplatiā ⁊ tūc includit coplatōez. ⁊ sic ē v̄a
vt̄ p̄bat̄ p̄ suā p̄tradictoriā. ⁊ isto mō debz sumi p̄tradictō in
ypotheticis p̄ponēdo negatōz toti p̄pōi. Seq̄t̄ d̄ exclusiuis.

Dico de negatōnib⁹ oīois dicendū est de di/
ctōnib⁹ exclusiuis b̄ntibus in se virtutē ne/
gatōis Et primo dicendū ē de dictōnib⁹ ex/
clusiuis vt̄ sūt tm̄ et solū que dicunt̄ exclusi/
ue dictōes nō qz p̄nt̄ exclusionē f̄ qz exercent

ip̄am in oīoe sicut dictō in p̄m̄ non d̄ significatiua eo qz sig/
nificet suā significatōz f̄ qz exercet illā Et f̄cat aliq̄z rē d̄ter/
minatā. iō dictō exclusiua exercet exclusiōz p̄ hoc qz f̄cat p̄ua/
tōz associatōis siue p̄comitātie alic⁹ ab aliquo r̄spectu alic⁹
tercij. Ad quā p̄uatōz exclusionis seq̄t exclusio oīm aliorū q̄
sūt diuersa ab inclusō respectu vni⁹ terciij. vñ p̄t qz p̄p̄ri⁹ ac/
tus dictōis exclusiue ē excludere oē aliō ab icluso r̄spectū terciij
An qñ dictio exclusiua addit̄ subiecto illa excludit diuersa a
subiecto respectu p̄dicati ut tm̄ soī currit go nihil aliō a forte
c̄. qñ v̄o addit̄ p̄dicato excludit diūsa a p̄dicato r̄spectū subiecti
vt̄ soī vidz tm̄ p̄sonē go nō videt aliō a p̄loe. qñqz tm̄ dictio
exclusiua excludit a forma subiecti et a forma p̄dicati et tūc nō
facit p̄pōz exclusiua sed p̄pōz de exclusō subiectō v̄l p̄dicato
vt̄ cū d̄. tm̄ d̄s ē p̄t esse sensus illud qz est deus et nihil aliud
qz d̄s habet eē et sic est v̄a Sz si sit exclusiua sensus est deus
ē et nihil aliud qz deus est et sic est exclusiua et falsa. Ad ex/
clusionem autē quattuor requiruntur. scz illud qz excluditur
illud a quo excluditur siue a quo fit exclusio. Illud respectu
cuius fit exclusio et actus excludendi per dictionem exclusi/
uā sicut p̄ instrumentū qz importat exclusionē sic tm̄ soī currit

sens⁹ ē soz currit et nihil aliū a sorte currit. for⁹ ē illū a quo fit ex-
 clusio aliud a sorte ē illū q⁹ excludit currit ē illud respectu cui⁹
 fit exclusio et tm̄ ē dictō exclusiua exercens actū excludendi.
 Propositōes autē in qb⁹ ponunt dictōes exclusiue fiūt q⁹tu-
 or mōis. Pr̄mo mō qm̄ nō negat neq; exclusio neq; ppositio
 vt tm̄ hō ē al⁹ Sc̄do mō qm̄ negat exclusio tm̄ ⁊ nō ppositio ut
 nō tm̄ hō ē al⁹ et ista ē p⁹tradictozia pcedētis Tercio mō qm̄ ne-
 gat ppositio tm̄ vt tm̄ lapis nō ē al⁹ Quarto mō qm̄ negat ex-
 clusio ⁊ ppositio sil⁹ vt nō tm̄ lapis nō ē al⁹ et hec ē p⁹tradicto-
 ria pcedētis. vñ solū illa ppō ē simpliciter exclusiua in q̄ non
 negat exclusio siue affirmet ppositio siue neget. vñ sit ista r̄gu-
 la **R** ppō simpliciter exclusiua poit suā piacētē. ⁊ cū hoc p-
 positioz q̄ exponit p exclusionē vt ista tm̄ hō ē al⁹ poit istas du-
 as hō ē al⁹ et nihil aliū ab hoie ē al⁹. vñ ppō exclusiua d̄r ppō
 sūpra cū signo exclusiua Et piacēs d̄r illa ppō q̄ remanet re-
 mota dictōe exclusiua vt; in exēplo dato Ex quo seq̄tur q⁹ p-
 positio simpliciter exclusiua eq̄pollet vni coplatie ppositie ex-
 piacēte ei⁹ ⁊ ppōe posita p exclusionē iō ad v̄itatē ei⁹ req̄rit
 v̄itas v̄triusq; ptis. ⁊ ad falsitatē ei⁹ sufficit flitas vni⁹ illaz
 Alia regla ppō in q̄ negat exclusio n̄ negat d̄termiate piacē-
 tē neq; aliā ptē toti⁹ exclusiue s̄ negat tm̄ vnā ptē sub disium-
 ctione ad aliā Qui⁹ rō ē qz negat coplationē q̄ ponit p suā cō-
 tradictōriā ⁊ poit disiumctōz d̄ ptib⁹ p⁹tradicētib⁹. s̄ negādo to-
 tā coplatiua n̄ negat alia ps ei⁹ d̄termiate s̄ vnaps p disium-
 ctōz ad aliā qz ad flitatē ei⁹ sufficit idēter flitas alteri⁹ ptis.

regla

regla

Quoniam p̄dicta q̄rit d̄ hoc sopte tm̄ vnū ē. p̄batio vnū
 ē et nihil aliud q̄ vnū ē go tm̄ vnū est Itē dic̄ boe-
 tius q⁹ vnū qd̄q; iō ē qz vnū nūero est go tm̄ vnū
 ē Itē ē regla quotienscūq; vnū p̄uertibiliū d̄r de altero p̄uer-
 tibili si dictio exclusiua vere adiūgatur vni etiam et reliquo
 Sed ens ⁊ vnū conuertūtur sed hec est vera tm̄ ens est. go
 tm̄ vnū est Sed p̄tra multa sunt ergo non tm̄ vnū est Solu-
 tio dicendū est q⁹ prima est duplex qz vnū diffinit q⁹ est ens
 indiuisum. iō ense habet vt subiectū ⁊ materiale respectu
 vni⁹ Et indiuisio ē formale eius. iō p̄t fieri exclusio ab vno
 rōe sui material. ⁊ gr̄a alietatis. et sic ē v̄a qz equalit isti tm̄
 ensē. Alio mō p̄t fieri exclusio ab vno rōne sui formalis ⁊ ex-
 cludēdo plitatē. Et isto mō prima est falsa vt; p̄p̄robatōz. ⁊
 ad duo p̄ria argumēta dicendū ē q⁹ sunt v̄a qz accipiūt vnū
 rōe sui material. Ad terciū d̄r q⁹ ista regla intelligitur qm̄ illa
 duo p̄uertūtur s̄m rē ⁊ rōz sil⁹ q⁹ tm̄ nō est v̄ez de ente ⁊ d̄ vno
 iō licet ista sit simpliciter v̄a tm̄ ens est nō tm̄ ista tm̄ vnū est

Qua a vno p̄r d̄r ad d̄m̄ rōne. ⁊ d̄m̄ rōne

sed tñ in vno sensu vt dictū ē. Exclusionis autē due sunt spēs
scz gñalis et spēalis. Exclusio gñalis est qñ ab aliquo respectū
alicui⁹ excludunt gñaliter omnia que sunt ab illo diuersa. Et
isto mō istius exclusiue tñ sol⁹ currit sensus ē sol⁹ currit et nihil
aliud a sorte currit. Et sic nō dicitur exclusio generalis eo qd diuisa
genere excludunt sed qd excludunt omnia in gñali q̄ sūt diuer
sa ab incluso. Exclusio spēalis ē qñ ab aliquo solū excludunt
illa que cū illo pueniūt in aliquo spēali. Et isto mō isti⁹ tñ sol⁹
currit sensus est sol⁹ currit et nullus ali⁹ homo a sorte currit.
Et sic illa p̄t eē v̄a dato qd multi eā currāt cū sorte. Et nō dicitur
exclusio spēalis qd diuersa in spē excludunt sed qd excluduntur
quedā entia ab aliquo in aliquo spēali. Ex p̄dictis p̄t qd nul
la est exclusio nūeralis qd ois exclusio est gñalis vel spēalis.
Etia nō possūt excludi ea que pueniūt in nūero ab inuicē q̄a
cū dicitur solus homo currit illa ponit hoīez currere et si posset ex
cludi idē in nūero tūcrisibile v̄l rōnale possent excludi ab ho
mie et tūc eēt sensus sol⁹ hō currit. i. hō currit et nullū risibile
currit qd implicat p̄tradictōez. De exclusionē autē spēali tñs dat
regla quotiēscūqz fit exclusio spēalis non tenet argumētū ab
inferiori ad supi⁹ cū dictōe exclusiua neqz a supiori ad inferi⁹
nec a p̄te subiecti nec a p̄te p̄dicati posita sic si sol⁹ et eā currāt
et alij hoīes nō currāt sed moueant hęc ē v̄a sol⁹ sol⁹ currit fa
ciēdo exclusionē spēalē qd sens⁹ ē sol⁹ currit et null⁹ alius hō a
sorte currit. Sed nō sequit sol⁹ sol⁹ currit go solus hō currit qd
scōa ē falsa p̄ casū positū. nec sequit ex p̄te p̄dicati sol⁹ sol⁹ c̄.
go sol⁹ sol⁹ mouet qd alij hoīes mouētur licz nō currāt. De ex
clusionē autē gñali talis dat regula quotiēscūqz fit exclusio ge
neralis bene arguit ab inferiori ad supi⁹ cū dictōe exclusiua a
p̄te subiecti sed nō tenet a p̄te p̄dicati. Nec etiā arguendo a
superiori ad inferi⁹. qd teneat a p̄te subiecti arguendo ab infe
rio ad supius patet qd bene sequit tñ sol⁹ currit go homo cur
rit ratōne affirmatōis et ratōne negatōis seq̄tur nihil aliud a
sorte currit go nihil aliud ab hoīe currit sed qd nō teneat a p̄te
p̄dicati. nec etiā a supiori ad inferi⁹. patet qd p̄positō exclud
dēs in se affirmatōez et negatōez. p̄pter affirmatōz nō tenet
a supiori ad inferius vt nō seq̄tur sol⁹ sol⁹ mouet go solus sol⁹
currit. Et p̄pter negatōz nō seq̄tur sol⁹ sol⁹ currit go sol⁹ sol⁹ mo
uetur. vñ i tñs v̄trobiz p̄mittit fallā p̄ntis. Circa p̄dicta

Queritur de hoc sophismate. tantū verū opponitur
falso p̄batio v̄m opponitur falso et nihil aliud qz
verū opponitur falso go tñ v̄m opponitur f̄lo. Cō
tra tñ v̄m opponit falso go tñ v̄m et f̄m opponuntur qd est
falsū qd albū et nigrum etiā opponūtur et calidū et frigidum

Solutio dicendū ē q̄ p̄ia simpliciter ē v̄a, et īprobato peccat
fm̄ p̄is ab inferiori ad superius cū dictōe exclusiua a p̄te p̄dica
ti q̄z v̄m oppositō s̄o ē inferi⁹ ad oppositōz simpliciter sic oppō
v̄i et falsi ē inferi⁹ ad oppōz in p̄ni q̄z hoc intelligēdū ē q̄ t̄m
v̄m opponit falso q̄ntū ad rōz falsi q̄z fm̄ aliā rōz fm̄ p̄t op
poni falso. v̄n̄ Regula ē quotiescūq̄z dictio exclusiua addit
alicui termino includenti suppositū et acc̄tis siue materiale et
forale duplex ē locutō q̄z p̄t facere exclusionē circa ipsum rōe
suppositi v̄l rōe acc̄tis siue rōe materie aut rōe fore sic d̄ctm̄
ē sup̄i⁹ d̄ isto t̄m v̄nū ē De illo aut̄ q̄z excludit t̄is dat̄ regula.
Dictio exclusiua addita alicui termino excludit oē illō q̄ ē ab
eo diuersū q̄ntū ad naturalē suppositōz Dupliciter em̄ aliqd̄ est
diuersū ab alio v̄no mō fm̄ eētia et naturalē suppositōz s̄l̄ ut hō
et equ⁹. alio mō fm̄ naturalē suppositōz t̄m ut hō et chimera licz ei
chimera nō sit ab hoīe diuersa fm̄ eētia ē t̄m ab eo diuersa fm̄
naturalē suppositōz. nō solū em̄ entia supponūt p̄ terminū s̄ etiā
nō entia Exista regula seq̄t p̄io q̄z dictō exclusiua addita enti
v̄l alicui eoz q̄z p̄uertit cū ente excludit aliqd̄. q̄z excludit oē
aliud ab ente q̄ ē ab eo diuersū fm̄ naturalē suppositōz S̄z sup
positio nō solū ē de ente s̄z etiā de non. Ido cū addit̄ enti ex
cludūtur nō entia Et si dicat̄ q̄z dictio exclusiua nihil p̄t exclu
dere nisi q̄ ē extra terminū cui adiūgit̄ s̄z extra ens nihil ē go
addita enti nihil excludit et dato q̄z extra ens reale possit ali
qd̄ sumi fm̄ rōz nō t̄m extra ens in p̄ni ī vt se extēdit ad ens re
ale et ad ens rōis Dicēdū ē q̄z quicūq̄z ens capiat̄ p̄nter ad es
reale et ad ens rōis t̄m sp̄ p̄t dari aliqd̄ q̄ ē extra ipm̄ fm̄ rōem
q̄z p̄t sp̄ accipi p̄ rōz nō ens sibi oppositū. et hoc p̄pter finitā
r̄flexionē rōis sup̄ suos act⁹ q̄z dato quocūq̄z ente rōis ipa rō
p̄t illō negare et dare oppositū ei⁹. iō extra ens quocūq̄z mō
captū p̄t sumi aliqd̄ diuersū fm̄ naturalē suppositōz licz nō fm̄ rē
Sec̄do seq̄tur q̄z si ḡna ḡnalissima sumāt̄ ī p̄creto dictō exclu
siua addita v̄ni nō sp̄ excludit alterz vt n̄ seq̄tur t̄m agēs cur
rit ergo non gr̄matic⁹ currit vel musicus vel tricubitus vel
homo eo q̄z fortes currens p̄t esse gr̄matic⁹ musicus tricub
bitus homo et agēs Si v̄o illa ḡna in abstracto sumāt̄ hoc est
dupliciter q̄z v̄l sumūtur vt simpliciter diuersa v̄l vt se h̄ntia
p̄ modū v̄ni⁹ ī subijciēdo alteri ut q̄n̄ v̄nū subijcitur p̄ alterz v̄l
in p̄dicādo inquātū v̄nū inest p̄ alterū Si sumātur vt se h̄nt
p̄ modū v̄nius subijciendo vel inherendo ad huc dictio exclu
siua addita v̄ni non excludit alterū vt non sequitur t̄m suba
est colorata go non superficies. q̄z substantia et superficies se
habēt vt v̄num subiectum coloris. Si sumantur in abstra
cto et tanq̄z diuersa tunc dictō exclusiua addita v̄ni generi

generalissimo excludit oia alia vt bñ sequit̃ tm̃ suba' ē go nō
 q̃ntitas ē vel q̃litas Et si dicat̃ dictō exclusiua nūquā exclu-
 dit id qd̃ intelligit̃ in subiectō cui adiūgit̃ vt cū d̃r̃ tm̃ albū non
 excludit corp⁹ sed quātitas dat̃ intelligere suba; go d̃d̃o so-
 lū quātitas est nō excludit̃ suba. d̃d̃o est q̃ vnū includit̃ in alte-
 ro tripliciter vno mō essentialiter vt al' in hoīe ⁊ t̃le nō exclu-
 dit vt nō sequit̃ tm̃ hō currit go al' nō currit Alio mō vnū in-
 cludit̃ in altero vt subiectū in acc̃ñte p̃creto ⁊ adhuc isto mō
 illud q̃ intelligit̃ in alio nō excludit̃ vt tm̃ albū nō go corpus
 Tercio mō aliquid includit̃ in alio q̃ tm̃ est ab eo diuersū fm̃
 esse sicut effect⁹ in sua cā vel cā in effectū vel relatiō in corre-
 latio Et isto mō dictō exclusiua addita vni excludit̃ altere eo
 q̃ illa se h̃nt vt diuersa supposita. mō suba' itelligit̃ i quātita-
 te accepta in abstracto sic cā in effectū. iō sequit̃ tm̃ quātitas
 nō go suba' Tñ in ista tm̃ q̃ntitatis ē includit̃ vtrūq; scz q̃ sb̃
 stātia sit et q̃ nō sit qz ponēdo quātitatē ē ponit̃ suba; ēē et
 tm̃ p̃ dictōem exclusiua ponit̃ suba; nō esse. iō illa tm̃ quātitas
 est impossibil' ē qz ponit̃ duo p̃tradiozia sil' Tercō seq̃t̃ q̃ di-
 ctō exclusiua addita sp̃ei vni⁹ p̃dicam̃ti excludit̃ sp̃es alteri⁹
 p̃dicam̃ti dūmō nō faciūt̃ subiectū vnū vel nisi vnū insu p̃ al-
 terē. vñ in generali quinq; sunt q̃ p̃nt̃ excludi Primū ē sub-
 iectū diuersū vt tm̃ soz nō go plo Scdm̃ ē diuersū loco vt tm̃
 hic go nō ibi Terciū ē diuersū fm̃ tps vt tm̃ hodie nō go heri
 Quartū ē oppositū a pte p̃dicati vt tm̃ albū nō go nigrum.
 Quintū est acc̃ns diuersū positū a pte p̃dicati qz cum vnū
 non includit̃ alterū aut non inest per alterū semp̃ altere exclu-
 ditur vt sortēs est tm̃ grāmatic⁹ nō ergo musicus et currens
 Sed nō sequit̃ est tm̃ grāmatic⁹ nō est ergo cleric⁹ aut intel-
 ligens Et p̃ hoc ptz q̃ dictō exclusiua addita sp̃ei vni⁹ p̃dica-
 m̃ti excludit̃ alias sp̃es eiusdē p̃dicam̃ti nisi ñcio vna inclu-
 datur in alia sicut mior nūer⁹ in maiori vel linea in sup̃ficie:
 vñ corpe qz i talib⁹ nō seq̃tur tm̃ sup̃ficies nō go linea Quar-
 to seq̃tur q̃ dictō exclusiua addita vni oppositoz in quolibz
 gñe oppositōis excludit̃ altere qz duo opposita non faciūt̃ sub-
 iectū vnū sed diuersa mō regla est quotienscūq; aliq̃ nō faci-
 unt̃ subiectū vnū dictō exclusiua addita vni semp̃ excludit̃ al-
 terū vt tm̃ album non ergo nigrū Circa p̃dicta

Querit̃ d̃ hoc sophismate si tm̃ p̃r̃ ē n̄ tm̃ p̃r̃ ē. p̃batō. si
 tm̃ p̃r̃ ē p̃r̃ ē qz exclusiua ponit̃ suam p̃reiacentem. et si
 pater est filius est ergo aliud a p̃re ē ergo si tm̃ p̃r̃ ē nō
 tm̃ pater est Contra ibi videt̃ sequi oppositū ad oppositum
 go locutō est impossibil' d̃d̃o ē q̃ p̃ria ē v̄a qz ē vna p̃dictōnalis

cui⁹ p̄ns n̄cio sequit̄ ex ānte q̄ sufficit ad veritatē cōdictō /
nalis. Nā āns sc̄z t̄m pater est ponit filiū esse inquātū poit q̄
pater est ⁊ ponit filiū nō esse p̄pter exclusionē q̄z excludit qd̄
libet a p̄re diuersū go ponit filiū esse et filiū nō esse. Et sic po /
nit ambas p̄tes cōtradictōnis et iō sequit̄ ibi vna ps p̄tradi /
ctōnis ad p̄pōz que includit totā p̄tradictōem sicut ad totā
copulatiuā sequit̄ quelibet ps eius. Et ad improbatōem dicif
q̄ ibi nō sequit̄ oppositū ad oppositū sed sequit̄ ps vna p̄tra /
dictōis ad āns q̄ includit vtrāq̄z p̄tem eius.

Querit̄ de hoc sophismate possibile est fortē videre
t̄m oēm hominē nō videntē se. p̄batō possibile ē for /
tē videre t̄m vniū hoiez cecū p̄ ois hō cec⁹ ē hō non
vidēs se go possibile ē fortē videre t̄m oēm hoiez nō videntē
se. Cōtra si possibile est fortē rē. ponat̄ inesse q̄ soz videat t̄m
oēm hoiez nō videntē se. Aut go soz videt se aut nō. si nō vi /
det se tūc est hō nō vidēs se go nō videt oēm hoiez nō vidē /
tem se. Si videt se. ergo nō videt solū oēm hominē nō vidē /
tem se. Solutio ista est impossibilis soz videt t̄m oēm hoiez
nō videntē se q̄ patet q̄z equiualeat istis duab⁹ soz videt oēm
hominē nō videntē se et soz non videt aliquē hominē viden /
tem se et iste due sunt exponētes eius. sed ex ista soz nō vidz
aliquē hominē videntē se sequit̄ ista soz nō videt se q̄ si vid
ret se videret aliquē hominē videntē se. Sed ex ista soz nō
videt se cū prima exponētiū seq̄tur alia ps p̄tradictōis sic ar /
gnēdo soz videt oēm hoiez nō videntē se et ip̄e est nō vi /
dens se go est videns se go p̄ia includit istas duas p̄radictō /
rias soz videt se et soz nō videt se go est impossibilis. Et eē
ista possibile est substantiā videre t̄m oēm hominē nō viden /
tē se. p̄batō v̄o peccat̄ fm̄ p̄ns arguēdo ab inferiori ad sup̄i⁹
cū distributiōe et cum dictōne exclusiua ex p̄te p̄dicati q̄z hō /
mo non videns se est sup̄ius ad hominē cecū q̄z homo dormi /
ens vel habens oculos clausas est non videns se et t̄m nō est
cecus. Et si arguat̄ possibile est q̄ homo cec⁹ ⁊ non vidēs p̄
aliquo tpe cōuertant̄ et itez possibile est fortē videre t̄m ho /
minē cecū go possibile ē ip̄m videre t̄m oēm hoiez nō viden /
tē se. Et sciendū q̄ vtrāq̄z illaz p̄ se cōsiderata est impossibi /
lis sed t̄m ambe in sil⁹ nō sunt possibles sc̄z q̄ homo cec⁹ ⁊ non
vidēs p̄uertāt. et q̄ soz videat t̄m omnē hominē nō videntē
se. Itē regula est q̄ dictio exclusiua addita toti integrali re /
spectu accidentiū que solum p̄ueniūt ipsi toti pōt excludere p̄
res v̄t bñ seq̄t̄ t̄m dom⁹ v̄z. 100. libras nō ergo pies. Sed re /
spectu accūtiū q̄ possunt p̄uenire toti ⁊ partibus vel respectu

Regula

Regula

illoz que pnt solū puenire dictō exclusiua addita toti nō excludit ptes vt nō sequit tñ dom⁹ ē alba go pies nō est alba
Alia regula est dictō exclusiua addita pti semp excludit suū totū excepto toto vli et toto in mō Et licet tenet regula de pte integrali de pte inq̄ritate de pte in loco de pte in tpe et de pte nūerali vt bene sequit tñ pies ē alb⁹ nō go tota domus ⁊ pdicamta sūt tñ decem non ergo duodecim. Circa pdicta

Querit de hoc sophismate a solo sorte dñt qdqd nō ē sol⁹ vel psortis. pbatō a sorte differt qdqd non ē sol⁹ vel psortis ⁊ nō ab alio q̄z a sorte go rē. Cōtra a solo sorte dñt qd quid nō ē sol⁹ rē. sed plo nō est sol⁹ nec psortis go plo dñt a solo sorte Solutō prima est falsa vtz p rōem improbantē ⁊ ad pbatōem dñt q̄ altera pbatōem est falsa scz hec nō ab alio q̄z a sorte rē. Et si querat a quo alio dicendū ē q̄stio ē nulla qz ille ablatiu⁹ alio nō tenet p vno sed p̄nter p plibus sic poito q̄ qlibet hō videat p̄p̄ū equū tñ ista ē vera dis hō videt equū non tñ est querendū q̄z equū qz iste acti⁹ tenet non p vno equo d̄terminato sed p̄nter p plibus Itē ē regula Quotienscūq̄ dictō exclusiua addit alicui dicto duplex est locutō eo q̄ dictō exclusiua pōt excludere vel a toto dicto vl a subiecto ipsius dicti. Circa hoc

Regula

Querit de hoc sophismate tñ deū esse deū est nēcim p̄batō deū ē deū ē nēcim et nihil aliud q̄z deū eē deū est nēcim go p̄ria ē v̄a. Cōtra tñ deū eē deū est nēcim go hoiez esse vel nō esse nō est nēcim q̄ est fallū Dicendū est q̄ p̄ria ē duplex eo q̄ hec dictō tñ pōt facere exclusiōz circa hoc totū dictū deū eē deū Et sic ē p̄posita ⁊ s̄ia vtz p̄ p̄batō nē qz poit q̄ nullū aliud dictū sit nēcim nisi istud deū esse deū Alio mō pōt excludere a subiecto dicti et sic est diuisa ⁊ v̄a. qz sensus est deū esse deū ē nēcim et nihil aliud a deo esse deū est necessariū Alia regula ē quotienscūq̄z duo sint karbegremata se inuicē d̄terminantia ponunt in eadē locutōe vel vnū bis positū potēs d̄terminare seipm duplex ē locutō eo q̄ vnū p̄t eē d̄terminatō alteri⁹ ⁊ extra. ⁊ hoc ē q̄ atiq̄ solebāt dicere q̄ vnū p̄t icludre alterz icludi ab altero Circa hoc q̄rit d̄ hoc sophismate solis trib⁹ sola duo sūt pauciora. pbatō trib⁹ sola duo sūt pauciora et nō alijs q̄z trib⁹ sola duo sūt pauciora go prima ē vera Cōtra solis tribus sola duo sunt pauciora go sol⁹ trib⁹ duo sūt pauciora q̄ ē s̄im. Solutō p̄ria ē duplex qz exclusio posita in obliquo potest d̄terminare aliā positā i recto et tunc exponit per exclusionem existentē in obliquo. Et sic ē v̄a vt p̄tz p̄ pbatōem. Alio mō exclusio posita

Regula bona

in recto potest dēterminare aliā et sic exponit p̄ exclusiōz poitā
in recto Et sic est falsa qz vna exponentiū ei⁹ ē falsa scz sol
tribus duo sunt pauciora cū duo sint pauciora omnib⁹ alijs
numeris ascendendo loquēdo de ascensu quātitatis qui ē in
nūcro. Nota duplex est ascensus scz ascensus quātitatis siue
augmenti qui fit p̄cedēdo a nūcro miori ad maiorē. Et hinc
hoc nūeri maiores semp sunt supiores Alius ē ascensus carū
sic nūeri p̄pinqores vnitati que ē cā oīm nūcroz semp sūt
supiores. Ex p̄dicta regula patz qz ista exclusiua est duplex so
la nēcia nēcio sunt v̄a qz hoc signū sola vno mō. pōt deter
minare nēcio Et sic est p̄posita et v̄a qz sensus est qz nēcia ne
cessario sunt v̄a. Alio mō iste modus nēcio pōt determinare
Et sic est diuisa et falsa qz est sensus qz sola nēcia sunt vera
et hoc nēcio sed hoc est falsū qz quedā cōtingētia sunt vera.
et p̄ hoc illa posset faciliter p̄bari et improbari Alterius patz
qz etiā ista est duplex solus for̄ est alb⁹ vel niger qz vno mō
solus p̄t determinare illā disiunctōz. Et sic est p̄pō de disiun
cto p̄dicato et est falsa qz sensus est qz for̄ est albus vel niger
et nullus alius a sorte qz est falsū Alio mō disiunctio pōt dēter
minare exclusionē Et sic pōt esse vera posito qz for̄ sit albus
et nullus alius qz sensus est sol⁹ for̄ est albus vel solus for̄ ē
niger et altera p̄ illius disiunctie ē v̄a. Circa actū excludē
di et circa signa exclusiua Sciendū ē qz tm̄ et solus in suis ex
clusionibus sic dicit qz solus semp excludit ab aliquo cāuli si
ue ponat in subiecto siue in p̄dicato vt solus for̄ currit. i. for̄
et nullus alius Et in p̄dicato vt do solū denariū. i. do dena
riū et nihil aliud Sed hec dictō tm̄ aliquā excludit ab aliquo
actu relinquēdo reliquos actus vt cū dicit for̄ tm̄ legit. i. for̄ le
git et nihil aliud facit Sed cōtra hec dictō tm̄ ē aduerbiū go
semp excludit ab aliquo actu qz semp aduerbiū habet deter
minare v̄bū Dicēdū est qz sicut duplex est dispositō sube vna
scz que disponit subam absolute et immediate vt albū vel ni
grū et alia ē que disponit suba mediāte actu vt cū dicit iste in
cedit supbus Hec dictō supb⁹ dicit supbiā que inest sube me
diāte actu siue p̄ actū. ita sicut est duplex dispositō actus que
dā determinat actū absolute et determinate siue immediate vt
bene male velociter et c. et t̄lis dispositō sp̄ determinat actū si
ue v̄bū Alia est que determinat actū mediāte suba vt tantū
tm̄ mō solū solū mō Et tales dispositōnes qñqz determinat
actū immediate qñqz vero mediāte aliqua suba Et qñ deter
minat mediante aliqua suba p̄nt excludere ab aliquo cāuli.
Et si querat vtz solus beat restringere dictōez cui adiūgit

qñqz
27/3 asstēp
cū
cū

Solus

tantū

dispositō sube 2 et

dispositō actus 2

per illam regulam omne adiectivum non diminuetur nec habet vim ampliandi adiectivum ex eadem parte termino magis quam restringit terminum commune cui additur. Dicendum est quod solus non proprie restringit et quod illa regula debet intelligi de adiectivis dicentibus dispositiones absolutas et speciales ut albus vel niger. Et non de adiectivis que dicunt dispositiones respectivas ut sunt solus nullus. Itaque de adiectivis dicentibus dispositiones generales ut intelligibile in opinabile et sic de alijs. Circa predicta

Sola .7. id est

Queritur de hoc sophismate solus solus excludit posito casu quod solus solus excludat ab aliquo subiecto respectu alicuius predicati. probatio solus excludit et nullus alius a sorte ergo solus solus excludit. Contra hec quedam exclusiva est in qua excludunt omnes alia sorte ergo non solus solus excludit. Solutio prima est vera ut patet per rationem probantem. Et ad improbatorem dicitur quod licet in ista propositione solus solus excludit excluduntur omnes alia sorte tamen ipsa non loquitur de se ipsa sed de una alia propositione in qua tamen solus solus excludit. Item posito casu quod solus solus sciat hoc enunciabile equum esse al et ipsum cum platone et alijs sciat multa alia enunciabilia. Tunc circa hoc

(Alius)

Queritur de hoc sophismate solus solus scit aliquid enunciabile quod non omnis alius a platone ignorat. probatio solus scit aliquid enunciabile quod alius a platone ignorat aut ergo omnis alius aut non. Si omnis alius ergo ipse ignorat illud enunciabile quod ipse sciret. Si non omnis alius ergo prima est vera. Contra alius a sorte scit aliquid enunciabile quod non omnis homo alius a platone ignorat sicut unum de plurimiter scitis ergo non solus solus scit aliquid enunciabile etc. Solutio prima vera est ut patet per rationem probantem. Et ad improbatorem dicitur quod iste due non contradicunt alius a sorte scit aliquid enunciabile quod non omnis alius a platone ignorat et non alius a sorte scit aliquid enunciabile quod non omnis alius a platone ignorat quia hoc predicatum aliquid enunciabile non tenet eodem modo in utraque quia in prima restringit per implicationem sequentem ad enunciabile scitum ab alijs quam a sorte. In secunda vero restringit ad enunciabile quod solum scitur a sorte scilicet equum esse al et hoc relativum alius ibi solum supponit per sorte. Sed si per eodem supponeret in utraque tunc essent contradictorie.

Queritur de hoc sophismate solus solus et duo sunt tria. probatio sortes non cum alio et duo sunt tria ergo solus et duo sunt tria. Contra alius solus a sorte et duo sunt tria ergo non solus solus et duo sunt tria. Solutio prima est duplex eo quod hec dictio solus potest vno modo teneri kathegoretice ut tamen vult non cum alio. et sic est vera ut probatur

est qz sens⁹ ē soī nō cū alio et duo sunt tria. Alio mō p̄t teneri
exclusiue ⁊ sinkathegramatice et sic ē falsa vt improbatū est
qz sens⁹ ē qz soī et duo sūt tria et tñ nō ali⁹ a sorte et duo sunt
tria Sicut diceret de ista nō solū ad sortē eē sequit sortē esse qz
si solum teneatur kathegramatice vt est adiectiū absolutum
sic ē vera Si teneat exclusiue et faciat exclusionē gñalē tūc ē
falsa non solū ad sortē esse seqtur sortē esse sed cū hoc seqtur
ad omnē hominem esse vel ad omne animal eē ⁊ sic de alijs.

Sequit⁹ d⁹ dictōnib⁹ exceptiuis

D

Icto de dictōib⁹ exclusiuis dō ē d⁹ dictōibus
exceptis cuiusmōi sunt p̄ter nisi ⁊ p̄ter qz Et
dicūt dictōes exceptie nō qz significēt excep
tōz qz fm hoc istud nom̄ exceptō ⁊ istud ver
bū excipio eēt dictōes exceptie cū scēt exceptōz qz ē sim. S³
dicūt exceptie. i. exercēt exceptōnē sic dictōes exclusiue dicūt
nō qz scēt exclusionē sed qz exercēt illā. Ita dictōes exceptie
exercēt exceptōz in oīoe. vñ sūt extractōz ptis a toto respectū
alicui⁹ p̄dicati ad quā extractionē vel separatōz sequit excep
tio ptis a toto qui ē p̄p̄i⁹ actus dictōis exceptie Est em̄ exce
ptio extractio ptis a toto respectu alicui⁹ p̄dicati idō dictōes
exceptie dicūt excipe hoc ē extra cape qz denotāt ptē extrahi
vel separari a toto non simpliciter sed respectu alicui⁹ p̄dicati
Ex quo p̄t qz dictio exceptia ē instantia p̄tra totū et iporat
separatōz. Aliter tñ qz dictō exclusiua qz dictō dicē separatiōz ali
cui⁹ totius a pte respectu alicui⁹ p̄dicati vt cū dicitur hō ē rasi
bilis. i. hō ⁊ nihil aliud ab hoīe S³ dictō exceptia dicit sepa
rationē ptis a toto vt oē al⁹ p̄ter hoīez est irrōnale ibi sepat hō a
suo toto Ad exceptionē q̄ttuor requirunt scz ps q̄ excipit Et il
lud a quo fit exceptio Et respectu cui⁹ fit exceptio scz p̄dica
tū et dictio exceptia p̄ quā fit exceptio tā quā p̄ instrumētū anie
excipiētis vt cū dicitur oīs hō p̄ter sortē currit sortē ē ps q̄ excipit
oīs homo est a quo excipit currit est illud respectu cuius fit
exceptio Et p̄ter est dictio exceptia p̄ quā fit exceptio Cir
ca illud qz excipit est ista regula dictio exceptia excipit ptē ac
tualiter exntē in suo toto Rō ē qz exceptō est extractō alicui⁹
ab aliquo sed vbiqz est extractio ibi est actualiter aliqd
qz aufertur et aliquid qd relinqtur Sed illud qz aufert relin
quendo aliud est actu pars et a quo fertur est totū Neqz po
test ab alio extrahi id qz est in potentia tñ ergo dictio excepti
ua solum excipit ptem actualiter existentē in toto Et dicit ha
bitudinē ptis actualiter exntis in toto ad suum totū Idō oēs
iste sunt in q̄zue et false oīs equis p̄ter sortem currit. et

hō pter sortē currit qz exceptū nō est ps actualiter eius a quo
fit exceptō q̄redictō exceptia non impedit habitudinē q̄z req̄
rit Et licet sor̄ sit ps homis tñ nō est actualiter in suppositōe
homis nisi addat signū v̄le ad homiez. ideo nō seq̄tur hō cur
rit ergo sor̄ currit Exinde seq̄tur alia regula q̄ exceptū optet
semp actualiter p̄tineri in eo a quo excipit et ab eo remoueri
respectu alicui⁹ terci⁹ vt om̄is hō pter sortē currit Itē alia re
gula est Quotienscūqz in aliqua oīoe tot excipiunt quot pre
supponunt locutō est falsa et impossibilis vt hic om̄is nō hō
pter nō hoiez currit s̄ia ē Lā est qz exceptū ibi nō stat in rōne
ptis Et sic dictō exceptia nō excipit ptē q̄z exigat Itē p̄dica
tū ibi affirmatur de quolibet homie et a quolibet homie re
mouetur. ideo ponit cōtradictoria s̄il. Scdm hoc

Querit de hoc sophismate om̄is hō videt oēm homi
nē pter se posito q̄ quilibet hō videat quēlibet aliū
a se et se nō videat. p̄batio sor̄ videt oēm hoiez p̄
ter se et p̄lo videt oēm hoiez pter se et sic de alijs. go p̄ria est
x̄a Lōtra in illa oīoe tot excipiunt quot supponunt qz hoc re
latiō se est relatiō ydēptitatis q̄ refer̄ ad hoc totū om̄is hō
quare refert ipm et supponit p̄ om̄i homie quare p̄ria ē fal
sa Solutio p̄ria simpliciter est vera vt p̄t̄z p̄ p̄batōz Et ad
improbatoz d̄z q̄ illa regula intelligit̄ de exceptōe vnita q̄n
aliqua eodē mō excipiunt sicut supponunt sic aut̄ nō est hic qz
in ante supponunt om̄es homies sub vnione et non sic excipi
untur in relatiō reciproca Sed sigillatim et sub diuisione red
dendo singla singulis Alia regula ē. p̄pō falsa in toto p̄ exce
ptōz verificari nō pōt Sed p̄pō falsa p̄ plibus pōt p̄ excep
tōz verificari vt ista om̄is lapis est hō nō pōt p̄ exceptōz ve
rificari qz est in toto falsa et tot excipiunt quot supponunt. et
hec regula alio mō sic ponit Lōtra totā falsā nō ē dari instan
tia. hoc ē tota falsa nō pōt p̄ exceptōz verificari Et d̄z p̄pō to
ta falsa cui⁹ p̄traria est vera vt iste oīs hō ē lapis et oīs hō
est asinus quarū p̄trarie sūt simpliciter vere. Circa hoc

Querit de hoc sophismate Om̄e al̄ p̄ter hominē ē
irratōnale. p̄batio hec est falsa. om̄e al̄ est irratōnale
et nō ē instātia nisi p̄ hoie go facta exceptōe p̄ hoie
erit vera Lōtra om̄e al̄ pter hoiez est irratōnale go oē al̄ pter
hūc hominē ē irratōnale q̄ est falsū Solutō p̄ria ē vera ⁊ tenet
p̄batō Sed improbatō peccat s̄m fallaciā figure dictōnis a
simplicis sup̄pōe ad p̄sonalē qz ille acti⁹ hominē ē post dictōem
exceptiuā h̄z in p̄ria sup̄pōz simplicē Et in sc̄da p̄sonalem cuz
dicit om̄e al̄ pter hunc hominē zc̄. Itē ibi est p̄ns ab inferiori

ad supius cū distributōne qz in ista oē al'pter hoiez distribuit
 al' p alijs aīalibus ab homie Et sūr p alijs aīalibus ab isto
 homie distribuit in ista oē al' hoiez pter hunc hoiez. Ideo p
 plibus distribuit in scōa qz in prima Et sic est fallā pntis Id
 aut ē iudiciū de istis sophismatib⁹. omne al'pter sanū ē egrū
 Omnis quātitas pter cōtinuā est discreta. omne corp⁹ pter
 aīmarū est inaniatū. omne enūciabile pter verū est falsum.
 Circa id a quo fit exceptō ponit ista regula qz dictō excepti
 ua solū excipit ab aliqua multitudine determinata ⁊ actuali.
 Duplex em̄ ē multitudo quedā est indeterminata ⁊ potētional
 Alia vō determinata Indeterminate vō quicqz sunt mōi qz q
 dā ē multitudo indeterminata iportata p nomē plis nūeri ut ho
 mies currūt Alia iportat p nomē collectiū vt turba mouetur
 Alia iportat p signū distributū multiplicāsterminū p aliqb⁹
 suppositiōem vt infiniti hoies currūt. Alia iportata p totum
 vlc q est tm̄ potētionalis vt hō currit. Alia p totū in mō ibi
 hominē cōpando ad ptes in modo se habet vt totū et ponit
 multitudinē potētionalē et ab his modis multitudinis non
 fit exceptio Ideo omēs iste sunt incōgrue homies pter sorte
 currūt et sic de alijs Multitudo determinata et actualis fit eē
 quinqz modis quedā est in toto in quātitate. Alia est in toto
 in loco. alia est in toto in tpe. alia est in toto integrali. et alia
 in toto numerali Et ab istis quinqz modis bene fit exceptio
 vt pꝛ inductie p exempla. De toto in quātitate vt omīs hō
 pter sorte currit De toto in loco vt sol lucet vbiqz pter hic
 De toto in tpe vt sol semp curret pter cras De toto in
 integrali vt tota domus est alba pter pietē De toto numerali vt
 decē pter vnū sunt nouē. Et qz in istis quinqz est multitudo
 actualis et ab alijs quinqz mōis non fit exceptio. Idō patet
 regula predicta qz exceptio solum fit a multitudine actuali
 et determinata Et hoc aliter pbatur qz vt dictū ē pꝛ dictio
 exclusiua sp̄ exigit pte actualiter exntē i toto qz excipit a toto
 ergo cū sepat aliquā ptem relinquit aliam ptem in toto quia
 non possunt tot excipi quot supponuntur qz ibi sunt ptes ptes
 actualiter ergo dictō exceptiua semp excipit a multitudine p
 tium actualiter existentū in suo toto

A Circa ista querit d̄ isto sophismate oīs hō pter sor
 tē excipitur posito qz omēs alij a sorte excipiant re
 spectu alicuius pdicati et nō sortes. pbatō hec ē illa
 omīs hō excipit et non ē instantia nisi pro sorte ergo facta ex
 ceptōe p sorte erit vera qz pꝛia est vera Cōtra i hac ppōe
 dictō exceptiua adiūgit sorti go excipit ipm i spctū pdicati ⁊ sic

soꝝ excipit ergo prima falsa Solutio prima est *va* in casu posi-
to ut patet per probationem. et ad improbatorem dicitur quod licet in ista
ois homo propter sortem excipit sortem excipiat respectu illius predicati
excipit tamen in alia propositione solum alij a sorte excipiunt respectu il-
lius predicati et sortem non Et de illa loquitur ista propositio et non de
se ipsa. vel potest dici quod ibi sortem excipit ab exceptioe sed excipi ab
exceptioe solum est excipi secundum quod et non simpliciter sicut privari
privatioe est privari secundum quid et non simpliciter etc.

Queritur de hoc sophismate. totus sortem propter pedem potest
contineri in arca posito quod totus sortem possit poni in arca
sed eius pes non possit intrare cum ipso. probatio prime
hec est falsa loz potest totus poni in arca et non est instantia nisi
si de pede ergo facta exceptioe pro pede erit vera ergo ista est
vera totus sortem preter pedem potest contineri in arca. Contra pes
potest contineri in arca ex quo totum ibi continetur ergo non totus sortem
preter pedem potest contineri in arca Solutio prima est vera et
tenet probatio Sed improbatio peccat secundum accensum eo quod duplici
de causa pro excipit de toto respectu predicati. uno modo quod pro
secundum se non vere subijcit predicato sicut hic omne animal propter hominem
est irrationale Alio modo pro excipit quod quicquid secundum se recipiat predica-
tum non tamen ipsum cum toto recipit. vel potest est in toto sicut pes sortem
tamen pro se potest contineri in arca non tamen cum suo toto et tamen inferat quod si pes
sortem possit contineri in arca cum suo toto est idem ibi falsa accensum

Queritur de hoc sophismate decem propter quinque sunt quinque. proba-
tio hec falsa decem sunt quinque et non est instantia nisi pro qui-
bus quinque ergo facta exceptioe pro quinque erit *va* ergo prima erit *va*
Contra decem propter quinque sunt quinque ergo quinque non sunt quinque quod in
propositione affirmativa exceptiva predicatum semper remouetur ab excepto
In negativa vero fit extra quod predicatum remouetur ab illo a quo
fit exceptio et attribuitur excepto et semper debet remoueri ab uno
et attribui reliquo Solutio prima est vera et tenet probatio.
Sed improbatio peccat secundum accensum quod licet quinque vere predi-
centur de quinque secundum se non tamen potest contineri in decem ideo non sequitur
decem propter quinque sunt quinque ergo quinque non sunt quinque sicut non
sequitur non cognosco venientem ergo non cognosco corruscum
secundum se qui tamen est veniens Ad illud autem quod dicitur quod in excep-
tiua affirmatiua predicatum remouetur ab excepto. dicitur est quod solum
modo unum est quod falsitas causat in oratione per propter excepta eo quod
dicatum non peruenit parti secundum se Sed quando causat falsitas propter cui
predicatum non potest peruenire potest est cum suo toto sed possit secundum
se non potest predicatum remoueri secundum se ab excepto Et hoc modo est
in proposito. Et primo modo dictio exceptiua tenetur exceptiue

tm sed scdo mo tenet exceptie et diminutie sil et potest esse sen-
sus decem pter quinq; snt quinq; .i. decem diminuta de quinq; snt
quinq;. Circa dictiones exceptias sit ista regula. qn fit excep-
tio a toto in quantitate posito in subiecto ppositio pot ee vltis
vt cu dicitur omnis homo pter sorte currit Sed qn fit exceptio a to-
to in quantitate posito in pdicato vel a toto in loco a toto in
tpe a toto integrali vel a toto numerali ppositio pot esse cuius-
cuq; quantitates qz subiectu potest teneri vlr particulariter ide-
finite et singulariter vt posset de omnibus videri in exemplis
Alia regula e qncuq; sit exceptio a toto in quantitate vel alio
includenti ipm virtualiter sub ppositioe exceptia pt fieri sub-
sumptio Et pot ex illa silogisari vt dicendo omnis ho pter sorte
currit plo e ho alius a sorte go plato currit. Ex quo patz q in
minori no debet iterari dictio exceptia posita in maiori Et ro-
est qz ipa no est dispositio absoluta sed respectia scz subiecti
inquatu subiectu et pdicati inquatu pdicatu Et tres dispoes
no dnt reiterari cu scda ppoe qz tm dictio exceptiua includit
virtualiter quedam restrictioem toti? inquantitate cui addit. id
in silogisando debet poni aliq restrictio in miori q facit illd to-
tu in quantitate q est diminutu p exceptioem teneri p alijs ab
excepto sicut pri? dicebat plo est ho ali? a sorte qz pter inclu-
dit hac restrictioz aliud a sorte Ex pdictis sequunt ples regle
Prima regla q dictio exceptia no facit distinctioez cui addit
esse imobile qz sub ea pot fieri descensus vt dictu e Scda re-
gula est cuiuslibet exceptie vere sua piacens est falsa sed ve-
rificat p exceptioem. piacens aut exceptie est illa a q remouet
falsitas p dictioem exceptiua vt ista omne al e irzonale est pia-
cens hui? exceptie vere omne al pter hoiez est irzonale Alia e
regula Si aliq ppo sine exceptia est in pte falsa potest p exce-
ptioem fieri vera. no aut si fuerit in toto fla vtpri? visum est.

Q Circa hoc qrit de hoc sophismate. soz bis vidit oem
hoiez pter platonem posito q soz vna vice viderit
omnes hoies et in alia vice viderat oes alios a plo
pbato hec est falsa soz vidit oem hoiez et no est instatia nisi
p plo go facta exceptioe p platone erit vera go sop est vni
Eotra soz bis vidit oem hoiez pter platonem. go bis no vidit
platonem go nec in pria vice nec in scda vidit platonem q e fal-
sum Solutio prima e duplex eo q hec determinatio bis pot de-
terminare hac dictioem pter et psupponere ea. et sic e falsa qz se-
sus est soz vidit oem hominem pter plonem et hoc bis et tuc se-
quit q nulla vice viderit platonem. Alio mo illa determinatio
pter pot determinare illud aduerbiu bis ita q illd adubiū bis

Regula

Regula

11 dictioez

(2/1
2/1)

(2/1)

A dicitur

determinet vbi fm se et no totu sequens Et sic e va qz sensus e
qz soñ bis vidit oem hoiez aliū a platone sed no bis vidit pla
tonē idō pñter fit exceptō p platōe Primo mō ponit duali
tas exceptōis. Scdo mō ponit exceptio a dualitate

Queritur de hoc sophismate quolibet decē pter vnū
sunt nouē. pbatio ista decē preter vnū sūt nouē ista
decē zc. et sic d alijs go pñia est vera Cōtra quelibz
decē preter vnū sunt nouē go omnia decē alia ab vno denario
sūt nouē qz est falsū. Solutō pñia ē duplex eo qz pōt fieri ex
ceptō ab illo termino decē rōe pñiū, integraliū et sic e va z tenz
pbatio Alio mō ratōe pñiū subiectiāz. et sic est falsa sic patz
p improbatōem Ex quo patz qz ista regula. quotiescūqz a toto i
tegrali fit totū in quātitate exceptio adueniens pōt excipere ab
ipō rōe pñiū integraliū vel ratōe subiectiāz. et sic est falsa sic
patz p improbatōem si fit exceptō ratōe pñiū subiectiāz iō tñs
locutio spē duplex vt visū ē Circa dictōes ifaciētes exceptōz
fit ista regula. Ista dictō preter semp pstruit cū actio et facit
exceptōem in actio Cā est qz preter est ppositō de huiēs actio
casui Et si arguat hec dictō preter importat ppatōz respectu
actus go est aduerbiū cū hēat determinare vbi et sic no est p
positio dicendū qz aduerbia z ppositōes sic inter se dñt qz ad
uerbia dicūt directe determinatōem actus verbi. Idō sūt ad
uerbia qñi iuxta vba posita vt cū dicitur currit velociter ibi velo
citer dicit directe modū cursū et determinatōem Sed ppositio
nes dicūt ppatōes sube in obliquo significare ad actū vbi vt
cū dicitur iste currit cū velocitate Hec ppositō cū dicit ppatōem
velocitatis ad cursū idō licet idē significet dicēdo currit ve
lociter z currit cū velocitate hoc tñ est fm diversos modos
qz cū dicitur trāsire illas. i. p illā ptē mouet illud. i. ad illū locū. So
nus celitus factus est. i. a celo diuinit⁹ a deo z sic de alijs. In
illis semp ppositō dicit ppatōz sube ad actū vbi et aduerbiū
dicit determinatōem actus verbi. Et idō licet ista dictō pter
dicat ppatōem ad actū verbi no sequit ergo qz sit aduerbiū.
Itē arguit qz hēat pstrui cū ntio qz preter remouet vbi pso
nale ab excepto sed vbi psonale no remouet nisi a ntio ergo
preter dicit pstrui cū ntio Dicēdū ē qz dupliciter vbi remouet
ab aliquo cāuli. vno mō directe remouēdo ppositōz vni⁹ ad
alterū et illo mō rē mouet vbi a ntio p negatōz vt ego no cur
ro tu no curris. Alio mō indirecte z ex pñti vt destruēdo actū
fm se vel subiectū fm se vel aliquā ptē eius Et hoc mō rē mo
uetur ex pñti pdicatū ab excepto p dictōem exceptiuā qz pñ
mo hec dictō preter extrahit ptē a toto respectu alicuius que

ponit in toto a quo fit exceptio vt omnis hō preter sortē currit.
Tercō qz actus dictus de subiecto nō repit ptē exceptā a toto
Sō psequit remotō actus a pte excepta sicut cū aliqz videat
pluuiā venire Primo tollit librū a fenestra Scō cadit plu
uia sup fenestrā Tercō seqtur remotō pluuiē a libro qz nō ca
dit sup libz. Ex p̄dictis ptz qz dictō ista preter d̄t ab istis di
ctōibus preterqz et nisi eo qz preter sp̄ excipit in actio sed p̄ter
qz et nisi sp̄ excipiūt in eodē casu in quo est totū a quo fit exce
ptio vt nullus hō currit preterqz sor̄ vel nisi sor̄. vel nullius
homis misereor nisi sortis vel preterqz sortis. vel nulli homi
loquor preterqz sorti vl̄ nisi sorti. vel nullū hoiez video p̄ter
qz sortē vel nisi sortē. vel a nullo hoie legit preterqz a sorte
vel nisi a sorte. Tñ in omibus alijs iste tres dictōes faciendo
exceptōem pueniūt qz hñt facere s̄l̄ exceptōem zc.

Octo de dictōibus exceptis Conter dicendū ē de
dictōibz p̄secutis cuiusmōi est hec dictō si. Et di
cunt dictōes p̄secutie nō qz p̄secutōz significēt qz
tūc istud nomē p̄secutō et illud v̄bū p̄sequor eēt dictōes p̄se
cutie S; qz p̄secutōem exercēt vt ista dictō si nō directe sig
nificat p̄secutōem sed exercet et significat cālitatē et añcessi
onē et exercet p̄secutōem. Primo em̄ significat causalitatē
ideo coniunctio causalis dicit. Et quia antecedit effectū. idō
p̄nter significat añcessionē que ē p̄dictō añtis in ordine ad cō
sequēs idō semp adiungit añti Et qz añs et p̄ntis correlatiē di
cunt in f̄ndo añcessionē idō exercet p̄secutōem et denotando
cālitatē añtis respectu p̄ntis denotat dependentiaz p̄ntis ex
añti Dupliciter em̄ añs pōt esse cā p̄ntis. vno mō q̄ntū ad id
qz est vt cū d̄r hō est rōnalis go homo ē risibilis. rōnale est cā
risibilitatis Alio mō potest eē cā p̄ntis q̄ntū ad illatōem p̄si
derādo p̄ntis vt p̄ntis est vt cū d̄r si hō est equ⁹ homo est irrōna
lis ibi eē equū nō est causa eēntialis irrōnalis sed ecōtra. Et
isto mō denotat cālitatē z non primo mō. idō sicut d̄r qz si im
portat cām p̄ntis et nō p̄ntis Sic etiā intelligendū ē qz nō di
cit cālitatē p̄ntis fm̄ id qz ē cū d̄r qz dicit cām p̄ntis et p̄ntis in
quātū cōsequēs est Et qñqz ista p̄iunctio si dicit tñ p̄dictōz pos
sibile aut p̄babile vt si veneris ad me dabo tibi equū Qñqz
vero nēciaz vt si hō est al̄ est. vbi Notandū qz multipliciter
vnū p̄sequit ad altez qz quedā cōsequunt supiora eēntialia
vt sp̄em seqtur d̄ra gen⁹ et diffinitio Alia vt p̄seēntialis ad
totū vt ad hoiez corpus et aia Alia sicut ps integralis sic ad
hominē integrū caput z pedes z ad domū p̄iectū et fūda
mentū. Alia vt p̄pria acc̄na ad subiectū sic ad hoiez risibile

Alia vt causa extrinſica ad effectū vt ad equū ſequitur culus
Alia vt effectus ad cām vt ad ſolē accedere ad nos ſequitur
generatō viuentiū Alia vt relatm̄ ad correlatm̄ vt ad dimi
diū duplū et ad añceſſionē cōſecutō qz correlatiē dicunt. Et
diuiſio iſtoꝝ modoꝝ videri pōt in p̄ticulari in locis dyaleticis
Et hec cōiunctio ſi indr̄iter ſe habet ad quēcūqz modū cōſecu
tōnis Et iſta diuiſio p̄ncie ſumit ex pte bitudinis rez ſiue ex
p̄te materie Sed ex pte modi arguēdi ſumunt diuiſiōes. qua
rū prima eſt. Conſecutōm alia eſt ſil' exñtiū ſm̄ tps vt ſi hō ē
al' eſt Alia eſt exñtiū ſm̄ pri^o et poſteri^o in tpe q̄ ſit dupliciter
vno mō pri^o in tpe ſequitur ad poſteri^o vt ſi panis eſt aqua et
farina fuerūt Et hoc ſepe accidit in cauſis nō p̄manentib⁹ ut
in iſtis q̄ cauſa tpe ⁊ natura p̄cedūt ſuū effectū Alio mō po
ſteri^o tpe ſequitur ad pri^o vt ſi purgatō ⁊ om̄ia requiſita ad ſa
nitatē ſint ſanitas erit. Et hoc accidit in cā finali q̄ eſt aliqñ
poſterior tpe ſuo effectū licet ſit prior natura Ex quib⁹ patet
q̄ prius aliqñ ſequitur in p̄nti aliqñ in p̄terito ⁊ aliqñ in futuro
ſm̄ q̄ cauſa tripliciter p̄pat ad ſuū effectū Aliqñ em̄ cā ſil' eſt
tpe cū ſuo effectū licet ſit poſterior natura vt aia et hō. Ali
qñ cā tpe p̄cedit effectū vt ignis fumū racemū vinū. Aliquā
do vō cauſa eſt poſterior tpe et prior natura ſuo effectū ſicut
cōtingit in cā finali adq̄ſibili p̄ motū a ſuo ſubiecto | Sc̄da di
uiſio eſt cōſequētiāz alia ē ſimplex alia eſt p̄poſita Simplex
eſt que ſit ex añte ſimplici et p̄nti ſimplici vt hō eſt go aial eſt
Cōpoſita eſt in qua ſiūt p̄ſillatōes Et hec ē duplex qz que
dā eſt p̄ntia in ip̄o. alia eſt p̄ntia ecōtraria Cōſequētia in ip̄o
ſit qñ ex oppoſito añtis denotaſ ſequi oppoſitū p̄ntis ⁊ tenet
in relatīe oppoſitis vt ſi duplū eſt multiplex ē go ſi ſub duplū
eſt ſub mltiplex eſt Et in cōtrarijs vt ſi virtus ē bonū ē go ſi
viciū eſt malū ē Et in priuatiē oppoſitis vt ſi viſus ē ſenſibi
litas ē go ſi cecitas ē inſenſibilitas eſt Sed nō tenet in p̄tra
dictorie oppoſitis qz arguerēt a deſtructōne añtis ad deſtru
ctōem p̄ntis vt viſū eſt in ſalla p̄ntis Alia ē que ſit qñ ex op
poſito p̄ntis inferēt oppoſitū añtis et hec tenet in cōtradictō
rijs vt ſi hō eſt al' eſt go ſi nullū al' eſt nullus hō eſt et nō tenet
in alijs oppoſitis niſi fortassis gr̄a materie Et iſte p̄ntē poſſūt
indr̄iter formari in vna p̄ntia vel in plibus In vna vt om̄is
virtus ē bona go om̄e viciū eſt malū et in plibus ſicut viſū ē
pri^o. Et iſte due diuiſiōes p̄ntiāz cōpanēt ad inuicē ſicut exce
dens ⁊ exceſſū qz vtrūqz mēbz prime diuiſiōis pōt diuidi per
ſc̄dāz diuiſionē Et hoc mō pōt prima ſe h̄re vt excedēs Silr
vtrūqz mēbz ſc̄de diuiſiōis p̄ primā diuiſionē pōt diuidi Et

sic prima se habet vt excessa.

Quæritur de hoc sophismate. Si nullū tps ē aliqd tps est. pbatō Si nullū tps ē dies nō ē locus a toto in quātitate. Et si dies nō est nox est a ptra-
rijs imediatis Et si nox est aliqd temp⁹ ē go de prio ad vlti-
mū si nullū tps est aliqd tps est. Cōtra ibi significat oppositū
sequi ad oppositū go locutō ē falsa et impossibilis Solutō pria
est falsa et tenet improbatō Et dicit ad pbatōem q̄ illa secūda
p̄ntia sc̄z si dies nō est nox ē vno mō tenet et alio mō nō qz in
ista dies nō ē pōt esse vno mō negatio in ḡne que negat for-
mā et relinquit subiectū que aliter dicit negatō in subiecto siue
negatō priuās Et hoc mō ponit tps esse qd se habet vt p̄ntie
ad diē et noctē Et hoc mō bene sequit dies nō est go nox est.
Sed isto mō nō capit diē nō esse in prima p̄ntia Alio mō p̄t
esse negatō extra gen⁹ que dicit negatō negās et nihil relinq̄s
et hoc mō tenet pria p̄ntia cū dicit si nullū temp⁹ ē dies non est
Sed nō tenet sc̄da cū dicit. Si dies nō est nox est qz locus a cō-
trarijs imediatis nō tenet destructiō nisi cū p̄stantia subiecti
et tūc deberet sic argui tps ē et nō dies est ergo est nox.

Quæritur de hoc sophismate Si nulla ppō ē vera ali-
qua ppō est vera. pbatō si nulla ppō est vera ista
ppō hō nō ē nō ē v̄a a toto i quātitate Et si ista hō
nō ē nō ē v̄a sua p̄tradicoria est v̄a a p̄tradicorie oppositis
Et si sua p̄tradicoria est vera aliqua ppō est vera go d̄ pri-
mo ad vltimū si nulla ppō est vera aliqua ppō ē vera Cō-
tra ibi sequitur oppositū ad oppositū go locutō est impossibil.
Solutio prima ē duplex qz in hac ppōe nulla ppō est vera.
pōt esse negatō simpliciter ⁊ extra gen⁹. et tūc remouet tā p̄-
positōem q̄z veritatē eius Et sic nō sequit nulla ppō ē vera
go ista hō nō est nō ē vera nec est ibi locus a toto in quātita-
te qz hoc mō añs nihil ponit nec ppōz nec veritatē ei⁹. Sed
p̄ns ponit ppōz virtute demōstrationis vt cū dicit ista p̄posi-
tio hō non ē non ē vera et sic p̄ns prime p̄tradicat añti. iō isto
mō prima ē falsa et etiā improbatio Alio mō potest eē nega-
tio in ḡne Et sic nulla ista ppō est vera ponit omnē p̄positō-
nē et remouet oēm veritatē a p̄positōe. et isto mō sophisma
est v̄m qz añs eius ponit oēs p̄tradicorias si ē esse falsas. vñ
ex p̄nti ponit omēs p̄tradicorias si ē ē veras qz quicūqz vna
p̄tradicoria ē falsa reliqua est vera. iō prima ē v̄a ⁊ ē vna
p̄dictōnalis cui⁹ p̄ns necessario sequitur ex añti. Ad improba-
tōem hoc mō dicendū ē q̄ ibi nō sequit oppositū ad oppositū
sed sequitur vna p̄s cōtradicōnis ad añs q̄ intra se includit

quālibet p̄tradictōem Itē

Querit de hoc sophismate Si tu es ubiq; tu non es
ubiq;. p̄batio si tu es ubiq; tu es hic. et si tu es hic
tu nō es ibi et si tu nō es ibi tu nō es ubiq; go de pri
mo ad vltimū. si tu es ubiq; tu non es ubiq;. Cōtra ibi seq̄t
oppositū ad oppositū go locutio est impossibil' Solutio p̄ria
est simpliciter vera qz est vna p̄dictōnalis in qua p̄nsn̄cio
sequit̄ ex ante eo qz primū āns scz tu es ubiq; poit p̄tradictō
nē ratōne subiecti et rōne p̄dicati eius qz hoc p̄nomē tu posi
tū in subiecto denotat rē singularē aptā natā esse in vno loco
tū. idō rōe subiecti ponit qz tu nō es ubiq; et rōe p̄dicati po
nit qz tu es ubiq; et ita ponit p̄tradictōz et nō solū vnā cōtra
dictōem sed plēs qz sicut impossibile est plā corpa esse in vno
loco circūscriptie. ita impossibile est idē corpus eē in diuersis
locis circūscriptie. vñ qd̄ ē hic circūscriptie nō ē ibi neq; ibi et
sic de quolibet alio loco p̄dicari. Idō esse ubiq; ponit tot cō
tradictōes ad eē hic quot sūt loca p̄dicaria distātia ab isto lo
co. idō cū d̄r tu es ubiq; ponunt plēs p̄tradictōes. quaz vna
ps ponit in p̄nti Et ad improbatōem d̄r qz nō sequit̄ opposi
tū ad oppositum sed vna ps p̄tradictionis ad āns qz includit
vtrāq; p̄tem zc.

Prius dictis de p̄secutis videndū ē de mō silogī
sandi ex p̄dictōnalib' Silogismoz em̄ ali' ē ka
thegoricus qui est ex p̄positōibus kathegoricis.
Alius ē ypothetic' qui ē ex p̄pōib' p̄ditionalib' go p̄pō cō
ditional' ē silogisabil' et n̄ce est in ea fieri descensū sub ante
vel sub p̄nti. Idō p̄nter videndū est qualiter fit qñq; descē
sus sub ante et qñq; sub p̄nte quoz plēs ponunt regule Pri
ma est qz si termi p̄m̄es ponant̄ in ante sub eo potest fieri de
scensus p̄nti p̄manēti immobili vt si hō currit al' currit go si so
currit al' currit et si p̄lo currit al' currit et sic de alijs Sc̄da regu
la qz si termi cōesponant̄ cū distributōe in ante et in p̄nte. āns
manet immobile et sub p̄nte potest fieri descensus ante p̄manē
te immobili vt si om̄e al' currit om̄is hō currit go si om̄e al' cur
rit so currit et p̄lo currit et sic de alijs Tercia regula est Si ali
quid sequat̄ ad alterū destructo p̄nte destruit̄ āns Et iō tenet
affirmatio a destructōe p̄ntis ad destructōem āntis vt si est
homo est al' go si non ē al' nō est homo Quarta regula. si ali
quid sequatur ad aliud posito ante ponitur p̄ns. Ideo tenet
affirmatio a positōe āntis ad positōez p̄ntis vt si sol lucet di
es est Quinta regula quidq; antecedit ad āns antecedit ad
p̄ns vt si al' est suba est et si homo est al' est go si homo ē suba ē

Sexta regula quidquid sequitur ad prius sequitur ad alius ut si homo est
al' et si al' est substantia est ergo si homo est substantia est. Et per hanc re-
gulam tunc prima a primo ad ultimum que est quando ponuntur plures prius et id
quod est prius in prima fit alius in secunda et ultimum prius denotat sequi ad
primum alius. Sed ad videndum negationem et contradictionem in modalibus
et conditionalibus ponit ista regula. Ad conditionalē negatiuā nō
debet negari alius ei absolute neque prius absolute. Sed prima per se
quētis ex ante. Causa est quod conditionalis nō ponit suū alius nec per
sequens absolute per hūitudinē alius ad prius. Item co ista enegatia
nō si for' currit. homo mouet. Et nō ista si homo currit homo nō mouet
quod in ista secunda negatur hūitudo alius ad prius que designatur per
illā coniunctiōem si. Ex quo patet quod ad dandum contradictionem alicuius condi-
tionalis oportet negare prius ut sequitur ex ante vel proponendo to-
ti conditionali negationem ut iste contradicitur si homo est. al' est et nō si homo est
al' est. Tertia regula est. Quocienscumque negatio proponitur alicui propositi-
o categoricaliter vel conditionaliter facit contradictionem. Ideo dicitur quod nō est
veritas dare contradictionem quā toti propositi proponere negationem. Secundo
sequitur quod veritas conditionalis causatur ex hūitudine alius ad
prius et nō ex inherencia predicati ad subiectū nec in ante nec in
postea sicut causatur in categoricalibus quare omnis conditionalis ve-
ra est necessaria et omnis falsa est impossibilis quod hūitudo cum
sit vera est necessaria et cum sit falsa est impossibilis quod fun-
datur super intentiones velles ut sunt totius generis et hūitudo que sunt
semper necessarie vel impossibiles. Alterius sequitur quod ex impossibi-
li nō sequitur quodlibet. Ratio est quod in omni priori alius se habet ut causa
prioris vel ut causa essendi vel ad minus ut causa consequendi.
Ita quod se habeat ut causa consequendi respectu alterius nisi ad ip-
sum habeat hūitudinem includentis vel continentis. Sed impos-
sibile nō potest habere talem hūitudinem ad quodlibet ergo ad impossi-
bile nō sequitur quodlibet. Unde propositio impossibilis potest triplici-
ter considerari. Uno modo in quantum impossibilis. Alio modo ut
compositio est. Tertio modo ut est compositio rerum que disponuntur in
enunciacione vel in argumentacione. Duobus primis modis ex impossi-
bili nihil sequitur penitus quod illo modo nō potest habere respectū ad hūi-
tudinē continentis. Sed tertio modo ex impossibili aliquid sequitur
quod propter hūitudinē rerum ex quibus fit compositio impossibilis ut
hic si lapis est homo lapis est al'. Quod dicitur propter disposicionem forme
arguendi ut omnis lapis est al'. arbor est lapis ergo arbor est animal
sequitur conclusio ratione forme arguendi et nō propter impossibi-
litatem premissarum et per idem habetur quod necessarium nō sequitur
ad quodlibet eo quod necessarium nō potest habere hūitudinē continenti re-
spectu cuiuslibet prioris alicuius. Ex dictis patet scilicet duas duarum reglarum

ab antiquis positay Prima est ex impossibili sequit qdlibet
 vt omnis pdictionalis sit vera cui? anis fuerit impossibile vt si
 soe est a finus soe est lapis Scda regula qd nccim sequitur ad
 qdlibet ideo omnis codictionalis dicitur va cui? pns est necessa
 riū qualecūq; fuerit anis vt si soe est lapis hō est aial necessa
 riā dicebāt qz ad veritatē pdictionalis exigit qd anis non pos
 sit esse verū sine pnti Sed qn in codictionali anis est impossi
 bile cum nullo modo possit esse verū sine pnte et qn coseqz
 est necessariū illud semp est verū iō anis non potest esse vez
 sine cosequēte qre tales codictionalis dicunt esse ve Sed ut
 dictū est ad impossibile non sequit qdlibet nec necessariū seq
 tur ad qdlibet iō ille regle sūt sse Et ad rōem eoz dicit qd ad ve
 ritatē pdictionalē n̄ sufficit qd antecedēs n̄ possit fm se eē verū
 sed requirit qd non possit esse veritas eius quin includat veri
 tatē cosequētis. Ideo ibi negatio negat sepationē veritatis
 consequētis a veritate antecedētis

Q Circa pdicta querit d hoc sopte Si nihil ē aliqd est.
 pbatō Si nihil ē nihil esse est vez et si nihil eē est
 verū hoc enunciabile nihil ē. est vez p locū a couer
 tibili Et si hoc enunciabile est vez aliqd est verū a pte subiec
 tiva et si aliquid esse est verū aliquid ē a couertibili qz esse et
 esse verū couertunt go de primo ad vltimū Si nihil est ali
 quid est Contra ibi denotat seq oppositū ad oppositū go locu
 tio ē impossibil Solutio pria est falsa scz Si nihil est aliqd est
 vt pbat improbatō Et ad pbatōem dicit qd pria pna bñ tenet
 cū dicit si nihil ē nihil esse ē verū qz ex impossibili sequitur ipossibi
 le dū habuerit aliquābitudinē ab ipm et tūc ē loc⁹ a cā vita
 ris enunciabilis tenet etiā scda pna scz nihil eē est vez. go hoc
 enunciabile nihil ē est v̄m S; terciā pna peccat a dco fm qd
 ad dcm simplr scz si hoc enunciabile ē v̄m 2c. qz enunciabile nō
 pt aliqd esse simplr sed solū fm qd Et iste termin⁹ aliqd poit
 ens simplr Ideo ibi arguit a fm quid ad simplr Etiā cū dicit
 si hoc enunciabile est vez aliqd ē Est vez p hoc pnom hoc
 demonstrat hoc enunciabile nihil esse qz nihil supponit nō esse
 sedeētia remouet p hoc pns aliqd esse est v̄m ponit simplr
 eē et sic poit ens simplr. vñ si aliqs recte inspexerit terciā pdi
 ctionalē videbit qd pns ei⁹ cōtradicit cām. iō nihil nullā poit
 ibi appentia vñ si ē incidit fm quid ad simplr

Q Veritur de hoc sophismate Soe dicit verū si so
 lus plato loquatur poito qd sortes dicat solū pla
 tonē loq. pbatō soe dicit solū platonē loq et v̄m si
 sol⁹ plo loquat go soe dicit vez si sol⁹ plato loquat. Contra

Si solus plato loquat nullus ali⁹ a plo loquit a descripto vl
a diffinito Et si null⁹ ali⁹ a platone loquit soꝛ nō loquit a to/
to in quātitate . et si soꝛ nō loquit soꝛ nō dicit verū p locū a ge
nere qz loqui supius est ad dicere verū ⁊ dicere fallū ergo nō
seqtur soꝛ dicit verū si solus plato loquat Solutio prima est
falsa et ponit ꝓtradictōem qz ponit solū platonē et nō solum
platonē loqui cū ponat sortē dicere verū et non dicere verū
cū omnes alij a platone excludant respectu illius actus loquē/
di . Et ꝓbatō peccat ꝓm accūs qz licet solū platonē loqui sit
verū ꝓm se si solus plato loqitur tñ non potest eē verū cū illo
addito soꝛ dicit verū qz soꝛ excludit ab actu loquēdi ideo est
accidens sicut si cognoscatur coruscus ꝓm se et ille sit cooper
tus non tñ seqtur qz cognoscatur cooperatus sed ibi est accūs

Queritur de hoc sophismate Si tu scis te esse la/
pidē tu non scis te esse lapidem . Probatio si tu
scis te esse lapidem est verum qz nihil scitur nisi
verū ergo si tu scis te esse lapidē verū est tu es
lapis a cōuertibili qz dictū cōuertit cū ꝓpositōne . Et si tu es
lapis tu nihil scis per locū ab oppositis et si tu nihil scis tu nō
scis te esse lapidem a toto in quātitate ergo de primo ad vl/
timū Si tu scis te esse lapidē tu nō scis te esse lapidē . Contra
ibi sequit oppositum ad oppositū igitꝛ . Solutio sophisma
est verū qz ꝓns necessario seqtur ex ante vt patet Ad impro
batōem dꝛ qz ibi nō seqtur oppositū ad oppositū sed sequitur
vna ꝓs ꝓtradictōnis ad añs qz intra se claudit vtrāqz ptē qz
hoc añs tu scis te esse lapidē ratōne hui⁹ verbi scis ponit i ob
iecto sciam ratōne obiecti sciētie . Sed te esse lapidē ꝓuat a
subiecto scientiā . ideo ponit subiectū scire et nō scire eē lapidē
et nō eē lapidē et nescire se eē lapidē ideo ex primo añte qz in/
cludit omnes illas ꝓtradictōes seqtur ꝓns nō ꝓpter hoc qz ex
impossibili seqtur qdlibet Sed qz ex toto integrali sequit que
libet eius ꝓs

Sequitur de incipit et desinit

Icto de dictōib⁹ ꝓsecutis dicēdū ē de his verb
incipit et desinit que dicunt dictōnes sicut be
grammaticae qz in eoz expositōe affirmatō et ne
gatō intelligunt . Et qz eoz significatō variat
ab adiūctis qz ꝓm qz reb⁹ ꝓmanētib⁹ aut successi
uis ad iungunt aliter ⁊ aliter exponunt Nam ab illis reb⁹ de
pendet eoz significatō . Unde huiusmōi vba incipit et desinit
significāt inceptōes vel desitōes rerū mutabiliū vel ꝓnt esse
vel non esse rerū in suis terminis inicialibus et finalibus . Nam
incipit significat inceptōnem que est incipit esse vel non esse

rei et sic denotat esse cū termino et definit significat desitōem
que est finis esse vel non esse rei et psequunt se inuicē qz qz
incipit esse definit non esse et qz definit esse incipit non esse.
Ideo ambo sunt in eodē indivisibili vt cū aliquis incipit esse
homo definit non esse homo et cum aliquis definit nō eē ho-
mo incipit esse homo Sed quia significatō horū verborū cum
rebus diuersis variat Ideo ad videndū de iporū significatō
ne in particulari primo videndū est de rebus. Rerū em̄ alie sūt
pmanentes alie successive. Pmanētes dicunt quozū totū
esse simul est et non vna ps post aliā vt sunt homo lignū la-
pis Successiue vero dicunt quozū esse nō simul est totū s3 fm
prius et posterius ita qz vna ps succedat alteri vt mot⁹ opa-
tio tempus Et istarū rerū sunt plures differentie. Prima est
qz rerū pmanentiū esse est totum simul Sed successuarū esse
nō est totū simul sed solū in successione ptium. Scda dīa est
ptes pmanentiū possunt esse simul vt ps hominis vel lapidis.
Sed ptes successuarū non possunt esse simul vt due ptes ei⁹ /
dē motus nō pnt eē sil neqz due ptes ps sed vna est p⁹ aliaz
successiue. Impossibile ē plura tempa eē simul. Tercia dīa est
pmanentes res sunt priores fm naturā et successiue postero-
res quia pmanentes sunt causa successuarū. Quarta dīa est
res pmanētes sunt in se terminate sed res successiue non sūt in
se terminate sed terminant ad res pmanentes vt mot⁹ ad qn-
titatē vel qualitātē. Itē rerū pmanentiū quedā acquiruntur
in indivisibili vt lumē in aere et hōi quedā vero in tpe p in-
tensōem aut p extensōem. Sed ea quozū eē est diuisibile fm p-
tes intensōis vt albedo vel nigredo vel fm ptes extensionis
vt longū latum. Vnde in rebus pmanentib⁹ quarū eē acqui-
ritur in indivisibili potest dari primū instans sui eē et sui nō
eē sed nō datur vltimū instans sui non eē apteā nec sui esse
apte⁹ vt hominis equi bicubiti tricubiti datur primū sui esse
et non dat vltimū sui non esse neqz sui esse. Sed in rebus suc-
cessiuis et pmanentibus quarū esse non acquirit in instanti
non datur primū neqz vltimum sui esse sicut motus aut tem-
pus. Sed datur vltimum sui non esse apteā et primū sui nō
esse apte post quia dum habent esse in aliquo tempe habent
non esse in termino illius tempis et sicut inter temp⁹ ⁊ termi-
nū eius non est mediū ita nec inter suū esse et suū non esse.
Ex quib⁹ patet qz pmanētia simpliciter in suo principio hnt
eē et in suo termino nō eē cū in ipis posset dari primū instans sui
esse et non vltimū. Successiua vero cū nō habeāt nec primū
nec vltimū sui gn̄is. Principiū em̄ vel finis tempis non est

temp⁹ sed instās nec termin⁹ mot⁹ est mot⁹ sed mutatio ideo
nō hnt esse in suo principio neq; in suo fine et q; hoc verbū in
cipit dicit principū esse rei iō hēt diuersā significatōem cū re
bus pmanentibus et cū rebus successiuis rōe cui⁹ ponunt que
dā regule Prima regula hoc verbū incipit cū rebus pma
nentib⁹ quarū esse indivisibile adquiri dicit positōnem pntis
et negatōem pteriti vt cū dicitur so⁹ incipit esse hō. i. so⁹ nūc ē hō
et prius nō fuit hō Alia regula est q; hoc verbū incipit cū re
bus successiuis et cū pmanentib⁹ quarū esse nō adquiri in in
stanti dicit negatōem pntis et positōem futuri eo q; successi
ua in suo principio nō hnt esse vt cū dicitur mot⁹ incipit esse sens⁹
est motus nūc nō est et immediate post hoc erit vt so⁹ incipit eē
alb⁹ q; aliqd solū dicitur esse albū p excessū albi sup nigrū que ad
quiri p motū et accessus nō fit p indivisibile sed p aliqd divisi
bile nō infinitū iō non potest dari primū instans in quo aliqd
pōt dici albū nisi loquendo d⁹ pfecto esse albi q; adquiri i ter
mino motus iō sensus illius est so⁹ nūc non est alb⁹ et immedi
ate post hoc erit albus Siml^r hic so⁹ incipit esse equalis platōi
sensus est so⁹ nunc non est equalis platōi et immediate post
hoc erit equalis platōi Sed esse equalis pstitit in indivisibi
li. Ideo incipit cū hoc noie equalis siml^r exponi debet sic cum
alijs rebus pmanētib⁹ quarū eē adquiri in instāti Alia regu
la est hoc verbū desinit cū omib⁹ rebus qn addit ipi esse dicit ne
gatōem pntis et positōem pteriti. Causa est q; tā in pmanē
tibus q; successiuis nō dat ultimū eē rei vt cū dicitur so⁹ desi
nit esse homo sensus est so⁹ nunc nō est homo et immediate an
hoc fuit homo vel sortes nūc ultimo fuit homo Et cum dicitur
motus desinit esse sensus est motus nunc nō est et immediate
ante hoc fuit Siml^r qn hoc verbū desinit additur non eē re
rum simpliciter pmanentiū dicit negatōem pntis et positō
nē pteriti vt cum dicitur materia aque desinit non esse aer sen
sus est materia aque non est nunc sub non esse aeris et imm
mediate ante hoc fuit sub illo non esse Sed quādo desinit ad
ditur non esse successiuarū dicit positōem pntis et negatio
nē futuri quia datur ultimū non esse successiuarū vt cum di
citur sortes desinit esse in motu sensus est sortes nunc non est
in motu et immediate post non habebit nō esse in motu. Ex
predictis patet q; huiusmodi verba scz incipit et desinit dāt
intelligere diuersa tpa p suū significatū tamē nō significāt il
la diuersa tpa eque primo sed fm prius et posterius Ratio
est quia semp dicunt affirmatōem vnius tempis et nega
tōem alterius et cōsignificāt esse rei cum terminatōne semp

dicunt p̄ prius illud temp⁹ de quo dicunt affirmatōem q̄ illud
 cui⁹ dicunt negatōem q̄ affirmatō p̄tinet ad esse rei. *Nega-*
tio vero ad nō esse rei Et si dicat dicunt esse diuersorū tempo-
rū cū importēt semp̄ diuersa tempa. Dicendū ē q̄ temp⁹ pōt
sumi dupliciter. vno mō p̄prie vt est mēsurā mot⁹ et isto mō
importat p̄ significata illoꝝ verboꝝ et ab illo tpe verbū nō
ōr̄ alicui⁹ t̄pis Alio mō capit vt dicit modū eēdi sub tpe Et
sic est mod⁹ f̄ndi et ab illo ōr̄ v̄bū alicui⁹ t̄pis idō hoc v̄bū in
cipit ex tpe illi⁹ mōi f̄ndi est tm̄ p̄ntis t̄pis q̄uis importet di-
uersa tempa ex tpe sui significati Circa p̄dicta.

Querit de hoc sophismate. sōr̄ definit esse albissimus
 hoīm posito q̄ sōr̄ sp̄ fuerit albissim⁹ hoīm ⁊ nūc na
 scaf̄ vn⁹ albior ip̄o. p̄batō sōr̄ nūc nō est albissimus
 hoīm et imediate añ fuit albissimus hoīm go prima est vera.
 Cōtra sōr̄ definit esse albissim⁹ hoīm. vel go hominū qui sut
 vel hoīm qui nō sunt vel hominū quoz̄ quidā sunt et quidā
 non sunt q̄norū vtrūq̄z est falsū. Solutio prima est vera Et
 tenet p̄batio Sed improbatō peccat fm̄ acc̄tis q̄z desitio si
 ue desinere esse albissimū in prima significat respectu homi
 ninū simpliciter in cōmūi et nō respectu qui sunt vel homi
 nū q̄ nō sūt in p̄ticulari vñ nō ē nēce si aliquid cōueniat alicui
 in ordine ad aliq̄d sup̄ius q̄ p̄pterea sibi p̄ueniat in o: dine ad
 inferiora eius f̄ in talibus p̄mittit falsa acc̄tis.

Queritur de hoc sophismate sōr̄ definit scire q̄d quid
 ip̄e sciuit posito q̄ sōr̄ semp̄ sciuit tria enunciabilia q̄
 nomina a b c et d sit quartū de quo nunc p̄dat sciē
 tiā. p̄batō sōr̄ nō scit nunc quid quid ip̄e sciuit et imedia
 re ante hoc sciebat quid quid ip̄e sciuit go sōr̄ desinit scire.
 2c. Cōtra sōr̄ desinit scire quid quid ip̄e sciuit sed sōr̄ sciuit
 a ergo desinit scire a Solutio prima est falsa vt p̄t̄p̄ impro
 batōem Ad p̄batōem ōr̄ q̄ maior est duplex sc̄z sōr̄ nunc non
 scit quid quid ip̄e sciuit eo q̄ negatō pōt p̄cedere distributōez
 et tūc est vera q̄z posito q̄ sōr̄ nō scit illō enūciabile d illo
 mō nō sequit̄ p̄clusio. Alio mō negatō potest sequi distribu
 tōem et est sensus quid quid sōr̄ sciuit nūc scit et sic ē falsa ⁊ se
 quit̄ cōclusio *Ubi notanda ē regula Quicūq̄z incipit vel de*
sinis p̄iungunt multitudini vel nomi pl̄is nūeri dñt exponi re
mouendo totā multitudinē vel vtrūq̄z de multitudie vt sōr̄
desinit scire quid quid ip̄e sciuit sensus est q̄d quid sōr̄ sciuit nūc
nō scit et imediate prius nō sciuit et s̄lr̄ de alijs.

Querit de hoc sōp̄te sōr̄ desinit scire se nihil ōsineze scire po
 sito q̄ sōr̄ sciuit tria enūciabilia nēcio ita q̄ nūq̄z obliuiscatur

scz a. b. c. et cū illis sciuerit hoc enūciabile se nihil desinere sci
 re s̄ nūc illi⁹ obliuiscat. pbatō sōr nūc nō scit se nihil desine
 re scire 7 pri⁹ imediate sciuit go sōr desinit scire se nihil desi
 nere scire. Cōtra sōr desinit scire se nihil desinere scire go sci
 uit se nihil desinere scire s̄ qdqd scit est nēcim go sortē nihil d
 sinere scire est nēcim go nihil desinit scire et p p̄ns non desinit
 scire hoc enūciabile se nihil desinere scire Solutō prima ē ve
 ra et pbatō tenet Sed improbatō peccat a s̄m quid ad sim
 pliciter inferendo sic sōr nihil desinit scire go nō desinit scire
 hoc enūciabile se nihil desinere scire qz sciendo hoc enuncia
 bile vel aliud non est nisi q̄ ipse sciat sic alia tria enūciabilia
 sed scire se cognoscere illa tria enūciabilia est t̄m̄scire p reflex
 ionē et non auget scientiā et cum hoc nō diminiuit scientiā si
 cut si alq̄is videat coloratū et videat se videre coloratū non
 plura videt q̄z videndo coloratū tantū Ideo arguitur a s̄m
 quid ad simpliciter cum inferit nihil desinit scire ergo nō desi
 nit scire se nihil desinere scire. Circa vero suppoem termino
 rū cū verbis p̄dictis sunt aliquę regule. Prima ē q̄ termini
 p̄nes sequētes ista verba incipit et desinit geminā habēt sup
 positōem Rato est qz illa verba ponūt affirmatōz et nega
 tōem In affirmatōe em̄ termi p̄nt h̄re suppoz d̄terminatā et
 simplicē. In negatōe d̄o p̄fusā vt cū d̄r sōr incipit eē hō sen
 sus est nunc est hō et prius nō fuit homo. in prima suppoit hō
 simpliciter. in sc̄da vero distributie. Sc̄da est q̄ cū istis ver
 bis incipit et desinit nō valet argumētū ab inferiori ad supi⁹
 nec ecōtra a pte p̄dicati Et hoc p̄pter affirmatōz 7 negatōz
 q̄s ip̄ortāt in sua expositōe gr̄a em̄ affirmatōis nō v̄z argum
 tū a supiori ad inferi⁹. S̄ia vero negatōis nō v̄z argumētū
 ecōuerso sicut nō sequit sōr incipit esse bicubit⁹ go incipit esse
 quant⁹. Et e p̄uerso nō sequit sōr incipit esse quant⁹ go inci
 pit esse tricubit⁹ Sed vtroqz mō p̄mittit fallā p̄ntis vt dictū
 est Et dicebat̄ notāter ex pte p̄dicati qz a pte subiecti t̄lia ver
 ba non habēt suppositōem. idō pōt valere argumentum ab
 inferiori ad supius affirmatie Aut ecōtra negatie vt homo
 incipit moueri ergo animal incipit moueri vel nullum animal
 incipit currere ergo nec homo

Q Circa p̄dicta querit̄ d̄ hoc sophismate. Sortes
 desinit esse non desinendo esse. posito q̄ sōr sit
 in instanti mortis. probatio sōr non est non de
 sinendo esse et imediate prius fuit non desinendo esse. er
 go desinit esse non desinendo esse. Contra sortes desinit eē
 non desinēdo esse ergo sōr desinit esse dum non desinit eē vt

si nō desinit vel qz nō desinit esse Nā gerundiū in do termia
tū habet resolui p dū si vel qz sicut ablatiu⁹ absolute positus
S3 vtrūqz ē falsū go 7 sophisma Solutō pria ē duplex eo q
hec determinatō nō desinēdo eē pōt determinare hoc vbu⁹ desi
nit vel hoc vbu⁹ eē Si determinet hoc vbu⁹ desinit sic est falsa
qz opposita ponuntur simul circa idē sc3 desitio 7 priua r
tio desitōis et sic tenet improbatō Si autē determinet hoc ver
bū esse sic esset vera qz sensus ē qz sōr desinit eē nō desinendo
eē vel desinit hre eē indeficiēs. vñ licet nō desinit eē desinit tñ
eē simpliciter tle sc3 indeficiēs vel sine desitōe qz de cetero n̄
habet tle eē sed h3 esse deficiēs. prio mō ē pposita 7 fla Scdo
mō ē diuisa 7 va. vñ ibi ē falsa ppois Itē regula ē Quotiens
cūq3 bmoī vba sc3 incipit et desinit addunt termino hūti in se
suppō3 et accñs siue suba3 et formā accñtalē duplex ē locutio
eo qz pōt notari inceptō vel desitō respectu subiecti vel respe
ctu accñtis vt sōr incipit esse alb⁹ pōt intelligi vñ qz incipit eē
simpliciter vel qz incipit eē albus qz est accñtale. Circa hoc

Querit de hoc sophismate Sōr incipit esse alter isto
rū. posito qz sōr fuerit prius et plo de nouo incipiat
eē. pbatio sōr ē alter istoz et ante nō fuit alter isto
rū go est vera. Cōtra sōr incipit esse alter istoz go incipit eē
vel sōr vel plato qz nullus est alter istoz nisi sōr et plo Sed
nō incipit esse sortes qz prius fuit sortes nec incipit esse plato
qz sunt disparta ergo prima est falsa. Solutō prima ē duplex
eo qz in hoc termino alter duo sunt sc3 suppositū in quo ē accñs
et ipm accidens qz est alteritas. ideo potest negari inceptio
hoc qz est potest esse alter quantū ad suppositōem vel quan
tū ad accñs Si quantū ad suppositōem sic est falsa et tenet
improbatio qz sensus est sortes incipit esse alter istoz hoc est
incipit esse sortes vel plato Si quantū ad accidens sic ē ve
ra vt pbatur Et est sensus sōr incipit alter istoz hoc est inci
pit esse sub alteritate istozum licet esse sortis simpliciter non
incipiat tamē incipit esse sub alteritate. Et hoc mō ē fallacia
accidētis in improbatōne et primo mō improbatō. vnde vñ
in qualibet distinctōne bona soluente sophismata in sensu in
quo pceditur esse vera pbatio est vera et improbatio pec
cat et ecōtra et semp est verū in vno sensu et falsū in reliquo

Seqtur de his dictōibus nēcio et cōtingenter.

Seqtur de nēcio 7 ptingēter Dico de his vbis inci
pit 7 desinit Cūter dō est de his dictōib⁹ nēcio 7
cōtingēter Prio vidēdo qd sit nēcim 7 qd pti
gēs quot mōis dicāt 7 qūliter variēt sēsū ppois

Dicit autem necesse est impossibile aliter se habere et impossi-
 bile mutari quia mutari est aliter se habere nunc quam prius. ideo ne-
 cessarium est impossibile mutari Sed ens impossibile mutari est
 sempiternum ens. ideo necesse est quod est sempiternum ens Et sic est sempiter-
 num vel eternum. unde necessarium includit ens ut subiectum vel ma-
 teriale et immutabilitatem ut formale **Necessarium autem duplex**
 dicitur Nam aliquid dicitur necessarium simpliciter ut deum esse est simpli-
 citer necessarium Alio modo dicitur necessarium ex suppositione alicuius et sic
 dicitur respectu ut necessarium est hominibus habere navem non simpliciter
 sed supposito quod debeat navigare et istud necessarium sumitur ex
 parte cause finalis que est causa posterior suo effectui in essendo li-
 cet non in causando Sed necesse absolute in rebus creatis su-
 mitur ex aliis causis prioribus et sunt tres modi eius secundum tres alias
 causas Primo aliquid est necessarium ex parte cause efficietis vel ne-
 cessitate naturali ut necesse est terram calefactam desiccari vel
 necessitate violenta ut necesse est velum percussum moveri. Alio modo est
 necesse ex parte materie ut necesse est mixtum ex contrariis compositum
 corrumpi. Alio modo est necesse ex parte forme ut necesse est hominem animam
 rationalem esse hominem. Et in omnibus istis modis necesse est aliquo modo
 impossibile aliter se habere vel simpliciter vel ex suppositione Ta-
 le autem necesse est quodam modo entis qui se habet ut determinatio il-
 lius cui additur et potest determinare tria secundum ordinem scilicet propositum propositum
 propositum conceptum intellectus et esse quod est in re in quantum ista tria se habent per
 ordinem ut signum et signatum et per modum unius determinabilis Nam
 oratio significat compositionem que est in intellectu et compositio intelle-
 ctus significat esse quod est in re ut dicitur homo necesse est aliquid designat quod
 ista omnia sunt aliquid est necesse Et necesse est propositum que est in intellectu
 et quod est esse aliquid necesse est in homine. Et potest necesse quicquid dicere ne-
 cessaria habitudine predicati ad subiectum Et sic dicitur necessitatem
 propositum ut hominem esse aliquid est necesse. Quicquid dicitur necesse habitudi-
 ne actus ad propositum ut necesse est hominem moveri si currat Et sic di-
 citur necessitatem propositum. Et uterque modus necessitatis potest uno modo at-
 tendi inter res determinatas et sic pertinet ad sciam demonstrati-
 vam Alio modo inter intentiones propositum Et sic pertinet ad dialecticam
 ut cum dicitur homo est risibilis ergo aliquid est risibile. vel potest attendi necesse aliquid
 propositum ex habitudine illarum rerum determinatarum puta scilicet aliquid includitur in ho-
 mine Et sic pertinet ad philosophicum Alio modo ex communi habitudine inten-
 tionum scilicet speciei ad genus ratione cuius omne quod predicatur de specie predicatur de
 genere Et sic causat syllogismum dialecticum tamen est eadem necessitas
 que explicatur in utroque modo Sed primo modo determinate et secundo
 modo confuse quia non solum inter hominem et aliquid. sed etiam in multis aliis
 reperitur habitudine speciei ad genus **Dicitur tamen necesse et necesse et necesse quia**

Dicitur de necessitate

Dicitur de necessitate modo

necim dicit imutabilitate noialiter iō ē mod^o noialis et deter
miat pōz noialiter acceptā Alia vō imutabilitate dicūt v
baliter q̄ itez dnt qz nēce p̄nter addit huic verbo ē vt forte
curzē ē nēce Altez vō addit alijs v̄bis vt soī currit necessa
rio Cōtingens vō in cōmū d̄z om̄e illud q̄ est possibile esse.
Et hoc mō p̄uertit cū possibili Et diuidit p̄ cōtingens necim
et nō necim Cōtingēs necim est illud q̄ ē ⁊ nō p̄t n̄ eē vt boiez
eē al' de quo d̄z est sicut d̄ nēcio Cōtingēs ad vtrūlibet est q̄
pōt eē et nō esse vt hominē sedere al' curzere Et tale d̄z cōtin
gens ad vtrūlibet eo q̄ se habet ad vtrūqz oppositoz. q̄ ite
rū diuidit p̄ cōtingēs natū p̄tingēs rarū et p̄tingēs infinitum.
Cōtingēs natū est q̄ pōt magis eē q̄ nō eē vt hominē cane
scere in senectute Et d̄z p̄tingēs natū q̄a naturalē h̄z bitudi
nē ad esse Sed p̄tingēs rarū est q̄ magis pōt nō esse q̄z esse
vt hominē canescere iu iuuetute q̄ d̄z rarū qz raro euenit Cō
tingēs infinitū ē q̄ pōt eāliter eē et nō eē vt boiez cras curze
re Et d̄z infinitū qz nō est determinatū ad aliquā ptē p̄tradic
tōnis sed p̄ suā cām determinat ad vnū. Et q̄nqz d̄z p̄tingens
ad vtrūlibet pp̄rie dictū qz se h̄z eāliter ad vtrūlibet p̄tradi
ctoriaz scz ad esse et ad non eē Nec aut̄ diuisio nō est diuisio
gn̄is in suas spēs sed est analogi in sua analogata qz diuisum
fm prius et posterio d̄z de mēbris diuidentib⁹ Et sū d̄z ē de
p̄cedentibus diuisionibus zc.

Circa p̄dicta querit̄ de hoc sophismate. om̄is hō de
necessitate est al'. p̄batō hec p̄pō hō est al' est vera
go ip̄a modificata mō nēcitat̄is erit vera go ip̄a est
vera Cōtra om̄is hō nēcio ē al' soī est hō go soī nēcio est al'.
go soī necessario ē sed hec ē falsa go illa ex qua sequit̄ Solu
tio prima est vera simpliciter. Ad improbatōem d̄z q̄ ibi est
falsa a fm qd̄ ad simpliciter qz cū d̄z soī nēcio est al' ibi copu
lat̄ eē eēntiale q̄ ē esse fm quid Sed cū d̄z soī de nēcitate ē ibi
copulat̄ esse actuale q̄ ē eē simpliciter respectū ip̄i⁹ eē eēntial.

Querit̄ de hoc sopte Alia antixpi nēcio erit. p̄batio
aia antixpi erit supposito q̄ tpe sit futurus ⁊ q̄n erit
nēcio erit go prima est v̄a. Cōtra aia antixpi nēcio
erit go aiaz antixpi esse est necim q̄ ē falsū qm̄ antixpm eē est
p̄tingens q̄re et aiaz eius Solutō prima ē falsa ⁊ tenet impro
batio. Sed p̄batio peccat fm quid ad simpliciter. qz cum d̄z
aia antixpi q̄n erit necessario erit ibi ponit̄ necim ex sup̄pōne
q̄ est necim fm quid et cū inferit̄ go aia antixpi nēcio erit po
nit̄ necessitas absoluta et simpliciter Ibo p̄clo nō sequit̄ sicut
nō sequit̄ soī dū sedet nēcio sedet go soī nēcio sedz Sz arguit̄

a fm quid ad simpliciter Si tñ in sophismate necessario dice
ret necessitatē ex suppoē sic q̄ eēt sensus aia an̄ xpi dū erit ne
cessario erit sophisma posset eē verū Et qz analogū p se po
sitū sumit p̄ principaliori suo significato iō necessario ibi dic
necessitatē simpliciter Silt si necessario determinaret p̄ dica
tū fm se ita q̄ eēt sensus aia an̄ xpi n̄cio erit. i. erit ens neces
sariū sophisma posset eē v̄m Sed qz n̄cio de vi fm̄ ontis ha
bet determinare p̄pōz et nō p̄dicatū fm se. Ideo de illo sensu n̄
est curandū Ad videndū aut qualiter dicti mōi determinēt
p̄pōz ōois quedā dant regule Prima est p̄tingēs et possibi
le ampliāt p̄pōz ōois ad p̄ns et futurū Rō est qz vtrūqz il
loz dicit p̄positōem et potentiā vel possibilitatē que potētia
se extendit ad p̄ns et futurū et nō ad p̄teritū qz ad p̄teritū nul
la est potētia Ex ista regula sequit q̄ p̄tingēs et possibile am
pliāt subiectū p̄pōis ad standū p̄ suppositis p̄ntibus et futu
ris eo q̄ ampliata p̄positōe silt extrema p̄positōis ampliānt
Et qz dicti mōi ampliāt p̄positōz ad p̄ns et ad futurū idō am
pliāt subiectū si sit ampliabile ad supposita p̄ntia et futura.

Nota bene Dylas
¶ Sc̄da regula n̄cim ampliāt p̄positōem ad om̄e temp̄ affir
matie et impossibile ad om̄e tps negatie Rō est qz necessari
um d̄z q̄ est semp̄ ens et impossibile q̄ est semp̄ non ens. Sz
p̄ hoc q̄ d̄z semp̄ designat om̄e tps. idō cū d̄z semp̄ ens ponit
om̄e tps affirmatie Et cū d̄z sp̄ nō ens ponit om̄e tps negatie
Ex isto sequit q̄ necessariū et impossibile ampliāt extrema cō
positōis ad standū p̄ om̄i tpe et ex p̄nti ampliāt ad supposita
cuiuslibet tps eo q̄ ampliāt a p̄positōe silt ampliāt extrema
p̄positōis vt cū d̄z om̄is hō necessario est al' ibi hō et al' am
pliānt ad p̄ns p̄teritū et futurū. Ex dictis regulis sequit q̄ cō
tingens n̄cim et impossibile d̄nt et diuersis rōnib̄ ampliāt
p̄positōem p̄pōis qz p̄tingens ampliāt gr̄a potētionalitatis
et ip̄fectōis q̄z importat Necessariū v̄o rōe actualitatis quā
dicit inquantū est semp̄ ens. Impossibile v̄o rōe priuatōnis
potētionalitatis et etiā actualitatis q̄z importat Nā impos
sibile p̄mo negat potentiā. sc̄do v̄o actū qui p̄supponit pos
sibilitatē. Ideo impossibile opponit tā possibili q̄z necessario
Sc̄do sequit q̄ p̄dicti mōi sunt dictōnes sinkathegr̄amaticę
Rō est qz determinant p̄positōem ampliando ip̄am vt dictū
est. idō sunt dispositōes p̄dicati inquantū p̄dicatū est Dupli
ces em̄ sunt dispositōes subiecti aut p̄dicati qz sicut subiectuz
et p̄dicatū vno mō sumūt p̄ illo q̄ est subiectū et p̄ illo q̄ ē p̄
dicatū Alio mō p̄ subiecto inquantū subiectū et p̄ p̄dicato i
quantū p̄dicatū Ita quedā sunt dispositōes subiecti et p̄dicati

fm id q sunt Alie sunt dispōes subiecti et p̄dicati fm ratōem
subiecti et p̄dicati vt cū d̄r om̄is equus alb⁹ n̄c̄io currit ve
lociter ibi alb⁹ et velociter sunt dispōes illi⁹ q̄ est subiectū ⁊
illi⁹ q̄ est p̄dicatū Et t̄les nō sunt sinkathegremata neq; de
nomiant ppōz nō em̄ d̄r ppō alba vel veloc⁹ Sed om̄is ⁊ ne
cessario sunt dispōes respectie scz subiecti inquātū subiectū ⁊
p̄dicati inquātū p̄dicatū Nō sūt dictōes sinkathegrematice
et t̄les d̄noiant ppōz a p̄subiecti cū ab eis dicat̄ ppō v̄lisp
ticlaris indefinita vel singlaris Sed dispōes p̄dicati inquan
tū p̄dicatū denoiant ipam a p̄te q̄litas cū ab ipis dicat̄ ppō
affirmatia vel negatia modalis vel d̄ineē qz ab affirmatōe
p̄dicati d̄r affirmatia et negatōe ei⁹ d̄r negatia et a mō d̄ter
miantē ppōz ppōis dic̄ modalis et a sola inherētia p̄dicati
cū subiecto d̄r ppō de inesse. Et circa p̄uersiōes dictaz ppō
sitōm sunt ponēde quedā regule. Prima regula. **Dis** ppō
de n̄c̄io et de possibili et om̄is de p̄tingenti n̄c̄io et de p̄tingē
ti d̄ possibili tā affirmatie q̄z negatie debēt eodē mō cōverti
sicut ille de inesse scz v̄lisp negatia et p̄ticlaris affirmatia sim
pliciter. Et v̄lisp affirmatia simpliciter nō sed p̄ acc̄is ⁊ p̄ticu
laris negatia nō potest p̄nerti in termis. Tñ ē intelligendū q̄
p̄dicte ppōnes nō p̄uertunt fm se totas eo q̄ in modalib⁹ sp̄
mod⁹ p̄dicat̄ p̄ p̄uertunt quo ad dictū faciēdo de subiecto di
cti p̄dicatū et extra vt nullū hoiez esse lapidē ē n̄c̄e go nullū
lapidē esse hoiez est n̄c̄e Alia regula q̄ om̄es ppōes de cō
tingenti nō n̄c̄io tā affirmatie q̄z negatie p̄nt p̄verti in oppo
sitā qualitatē Nō est qz t̄les ppōes p̄tingentes sic p̄nt eē ita
p̄nt non eē vt si p̄tingit oēm hoiez eē albū etiā p̄tingit nullū
hoiez eē albū Et hoc ē p̄vertere in oppositā qualitatē q̄n ad
affirmatiuā vel negatiuā sequit̄ alia oppositē q̄litas Tam̄
d̄nter sit ista p̄uersio fm diuersos modos p̄tingentis qz ppō
de p̄tingenti infinito p̄vertit̄ in aliā de eadē p̄tingenti Sed il
la de p̄tingenti nato p̄vertit̄ in vnā de p̄tingēti raro et ep̄uer
so d̄ p̄tingēti raro in p̄tingēs natū vt cōtingit aliquē hominē
canescere in senectute go cōtingit aliquē hoiez nō canescere
in senectute. Alia regula est ppōes de cōtingēti nō n̄c̄io af
firmatie s̄l̄r cōvertunt̄ in termis sicut ille de inesse Negatiue
d̄o nō qz v̄lisp negatia nō cōvertit̄ simpliciter eo q̄ ad v̄lem
affirmatiuā sequit̄ v̄lisp negatia cōvertēdo in oppositā q̄lita
tē Et si ista negatia p̄vertat̄ simpliciter in v̄lez negatiuā itez
ad illā negatiuā sequit̄ v̄lisp affirmatia fm oppositā q̄litatez
go de primo ad vltimū ad v̄lez affirmatiuā sequeret̄ v̄lisp af
firmatia Et sic argueret̄ a nō distributo ad distributū Sed p̄

dicaris negatia de tli cōtingētī cōuertit simpliciter qz equalz
particulari affirmatie que p̄uertit simpliciter. Alia regula ē p̄
positōes de impossibili dñt eodē mō cōverti sicut ille d̄ n̄cio
cum quibus sunt equivalētes

Quæ circa p̄dicta querit de isto sophismate Si sō n̄cio
est mortalis n̄cio est immortalis. p̄batō si sō n̄cio ē
mortalis sō n̄cio ē aliq̄lis et si sō n̄cio est aliqua
lis sō n̄cio ē immortalis go de primo ad vltimū Si sō n̄cio
est mortalis sō n̄cio est immortalis Cōtra ibi sequit̄ opposi
tū ad oppositū go locutō est impossibilis Solutō añs illi⁹ p̄di
ctōnalis est duplex scz sō n̄cio est mortal̄ qz bec dictō neces
sario. Vno mō pōt determinare p̄pōz et tūc est sensus bec p̄
positō sō est mortalis est n̄cia Alio mō pōt determinare p̄di
catū. ⁊ hoc duplīter. vno mō pōt determinare p̄dicatū exp̄
te aptitudinis qz importat et sic sensus ē sō habet n̄ciaz ha
bitudinē vel aptitudinē ad mori Alio mō pōt determinare p̄
dicatū rōe actus ad quē dicit aptitudinē. Et sic est sensus sō
habet aptitudinē vt n̄cio moriat In duob⁹ primis sensibus
añs prime p̄dictōnalis est impossibile et sequit̄ cōsequēs Itē
illis duob⁹ modis sophisma est v̄x et nō sequit̄ oppositū ad
oppositū sed sequit̄ vna p̄s contradictōis ad añs q̄ includit
ambas s̄ Sed in tercō sensu añs est v̄m et nō sequit̄ p̄ns idō
sophisma est falsū et tenet improbatō Ad p̄batōem d̄z q̄ nō
sequit̄ sō n̄cio est immortalis go n̄cio est aliq̄lis qz nō sequit̄
sō mouet̄ de necessitate. ergo sōtes necessario est aliqualis
et sic est ibi fallā a f̄m quid simpliciter

Tēposito casu q̄ sint tres aie que sp̄ maneāt iuste et
creet̄ vna iniusta. tūc querit̄ de hoc sophismate ois
aia n̄cio est iusta. p̄batō bec anima necessario est
iusta et ista et illa et non sunt plures quia illa que cras erit nō
dum est ergo om̄is aima necessario est iusta. Cōtra om̄is
aima est iusta bec p̄positō cras erit falsa ergo appposito mō
necessitatis est falsa Solutio prima est duplex qz vno modo
pōt intelligi cū restrictōe subiecti ad p̄ntes aimas vt sit sens⁹
om̄is aia que nunc est necessario ē iusta Et sic est vera Alio
mō potest intelligi sine restrictōe subiecti et sic est falsa vtz
p̄ improbatōz intelligēdo tñ q̄ n̄cio d̄termiet cōpositōz Ex
p̄dictis p̄nt̄ cognosci sensus p̄pōm in quib⁹ dicti mōi ponūt̄
qz dictū ē qualiter illi modi p̄nt̄ ampliare p̄positōem et p̄ hoc
variare sensū p̄positōnū de inesse Tamē circa hoc notande
sūt q̄dā regle Prima est q̄ncūqz due d̄termiatōes p̄pōis po
nunt̄ in eadē locutōe duplex est locutō eo q̄ vna potest esse